

«Қыдыр қонып, құт дарыған
киелі қоныс, мұбарақ
мекен – Алматы! Бүікке самған,
қиырды шарлау, заманнан
қалмай, зымырай заулау – мына
біздерге өзің берген тәрбие, өзің
көрсеткен өнеге, өзің тапсырған
тарихи аманат!».

Елбасы
Нұрсұлтан НАЗАРБАЕВ.

ТУРИЗМ

АЛМАТЫ –
ТУРИСТЕР ҚАЛАСЫ

8

#QAZAQSTAN30

АЛМАТЫНЫҢ
АЙШЫҚТЫ
НЫСАНДАРЫ

11

#ЕКПЕАЛ

KAZHYDROMET.KZ

Алматы қаласы бойынша
ауа райы болжамы
(бүгін және ертең)

28.12.2021

Түнде:

-2-4 °C
Көшпелі бұлтты,
жауын-шашынсыз. Тұман.

Күндіз:

0+2 °C
Көшпелі бұлтты,
жауын-шашынсыз.
Таңертең тұман.

Желдің жылдамдығы:
0-5 м/с

29.12.2021

Түнде:

-3-5 °C
Көшпелі бұлтты,
жауын-шашынсыз.

Күндіз:

+1+3 °C
Көшпелі бұлтты,
жауын-шашынсыз.

Желдің жылдамдығы:
0-5 м/с

Газет 1988 жылдың 1 шілдесінен бастап шығады | www.almaty-akshamy.kz | №157-158 (6134) 28 желтоқсан, сейсенбі, 2021 жыл.

ЗАМАНАУИ МЕГАПОЛИС

Алматы – ел экономикасының басты қозғаушы күші

2021: ЖЫЛ ЖЕТІСТІКТЕРІ

ОРТАЛЫҚ АЛАҢ

Суреттерді түсірген Қайрат ҚОНЫСБАЙ.

МЕДИЦИНАЛЫҚ ОРТАЛЫҚТАР

азаматтардың денсаулығын сақтау және өмір сүру ұзақтығын арттыру үшін өте маңызды

Алматыға жұмыс сапарымен келген ҚР Премьер-Министрінің орынбасары Ералы Тоғжанов қаладағы аутизм дерті бар балаларды қолдауға арналған жекеменшік «Асыл Мирас» орталығында болып, көпбейінді реабилитациялық орталықтың жұмысымен танысты. Сондай-ақ, жаңадан ашылған онкологияны диагностикалауға арналған ядролық медицина орталығына барды.

2

ҚАЛАЛЫҚТАР ҚАПЕРІНЕ!

ОЙЫННАН ОТ ШЫҚПАСЫН

Алматы қалалық ТЖД ескертеді

Алматы қаласы Төтенше жағдайлар департаментінің қызметкерлері жаңа жылды қарсы алатын түні пиротехникалық бұйымдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтау қажеттігін еске салады.

Қоғамдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында 15 желтоқсаннан бастап республика аумағында әкімшілік полиция, жергілікті полиция қызметі және Алматы ТЖД қызметкерлері жұмылдырылған «Пиротехника» жедел-алдын алу іс-шарасы өтуде. Рейдтік іс-шаралар сертификатталмаған пиротехникалық бұйымдардың жолын кесуге, оның ішінде сол заттарды сатуға рұқсат құжаты жоқ жабайы сауда нүктелерін анықтауға бағытталған.

ТЖ мамандары пиротехниканы жарылыс және өрт шығу қаупі бар нысандардың аумағында, сондай-ақ шатырларда, балкондарда, лоджияларда және ғимараттардың қасбеттерінің шығып тұрған бөліктерінде, тарихи және мәдени ескерткіштер түбінде, базарлар маңында пайдалануға қатаң тыйым салынатынын ескертеді.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».

ҚЫСҚА...

- Абайдың Санкт-Петербург қаласында 1909 жылы жарық көрген 120 беттік кітабы қайта қалпына келтірілді.
- Елімізде балалар мен жасөспірімдердің кітап оқуын қолдау жылы 2023 жылға дейін ұзартылды.
- Елдегі ЖОО ұлттық және халықаралық, өмірлік, салалық және жаңа деп 4 топқа бөлінетін болды.
- Алматыда онкологияны диагностикалауға арналған ядролық медицина орталығы ашылды.
- Таяу күндері қалада метроның «Сарыарқа» және «Б.Момышұлы» стансалары іске қосылады.
- Алматылық әуесқой саяхатшы Дамир Кушеев қазақтың ұлы ақыны Абайға ескерткіш қойылған әлем елдерін велосипедпен аралап шықпақ.

www.almaty-akshamy.kz

ГАЗЕТТІ ЖЕТКІЗУ БОЙЫНША ШАҒЫМДАР БОЛСА,

«Қазпошта» АҚ Алматы почтамтына
261-59-11, 259-88-99 (ішкі 0318) телефондары бойынша хабарласыңыз!

ОРТАЛЫҚ АЛАҢ

Суретті түсірген Қайрат ҚОНЫСБАЙ.

МЕДИЦИНАЛЫҚ ОРТАЛЫҚТАР

азаматтардың денсаулығын сақтау және өмір сүру ұзақтығын арттыру үшін өте маңызды

Әсел
ДАҒЖАН

Қонаев пен Қабанбай батыр көшелерінің қиылысында орналасқан «Асыл Мирас» орталығы Б.Өтемұратов қоры мен қалалық әкімшіліктің Білім және Өлеуметтік әл-ауқат басқармаларымен бірлесіп жасалған жоба. Орталықтағы 20 шақты педагог ата-аналарға дертпен күресудің әдістерін үйретеді. Бүгінде аталған орталыққа келіп жүрген балалар алты түрлі курстан өтеді.

– Орталықты ашудағы мақсат – аутизм дерті бар балалардың ауруын жеңілдетіп, олардың отбасына қолдау көрсету. Біз өз алдымызға Қазақстанға заманауи техника мен емдеу әдісін әкелуді мақсат етіп қойдық. Өйткені, бұл мәселе

Соңы. Басы 1-бетте.

Батыста елу жылдан бері зерттеліп келеді. Неге екені белгісіз, бірақ дүние жүзі бойынша осы дертке шалдыққан балалар саны жылдан-жылға артуда. Халықаралық сарапшылардың айтуынша, елімізде аталған дертке шалдыққан балалар саны 60 мыңнан асады, – деді Б.Өтемұратов қорының директоры Марат Айтмағанбетов.

Қазақстан бойынша аталған қордың осындай 10-нан аса орталығы бар. Оларда 170-тен аса маман жұмыс істейді.

«Асыл Мирас» орталығының жұмысымен танысқан соң Премьер-Министрдің орынбасары Ералы Тоғжанов «МедИнвестГрупп Қазақстан» компаниясының қолдауымен ашылған Ядролық медицина орталығына барды. Бұл – еліміздегі алғашқы инновациялық медициналық орталық. Оның қызметі онкологиялық ауруларды диагностикалауға бағытталған. Орталықта

медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі шеңберінде барлық қазақстандықтарға тегін және қолжетімді зерттеулер жүргізіледі. Жоғары технологиялық ПЭТ сканері – Biograph Horizon, Siemens позитронды-эмиссиялық және компьютерлік томография мүмкіндіктерін біріктіреді. Вице-премьер орталықтың мүмкіндіктерімен танысып, ПЭТ/КТ диагностикасы онкологиялық аурулармен күресудің маңызды құралдарының бірі екенін атап өтті.

«Инновациялық зерттеулер пациенттің жағдайы туралы нақты ақпарат алуға мүмкіндік береді. Бұл ауруды нақтылау кезеңінде де, емдеу кезеңінде де маңызды. Ең заманауи аппаратурамен жабдықталған медициналық орталықтар Қазақстан азаматтарының денсаулығын сақтау және өмір сүру ұзақтығын арттыру үшін өте маңызды», – деді Е.Тоғжанов.

ОТАНДЫҚ ӨНІМ

ЭКОНОМИКА ТІРЕГІ

Алматының Индустриалды аймағында 7 жоба іске қосылды

Құралай
ИМАНБЕКҚЫЗЫ

Өңірлік коммуникациялар қызметі алаңында өткен баспасөз конференциясында «Индустриялық аймақ – Алматы» ЖШС директоры Әділ Амралин Индустриялық аймақтың 2021 жылғы қызметінің қорытындылары туралы баяндады.

Спикердің мәліметінше, іске қосылған жеті жобаның жалпы құны 48 миллиард теңгеден асқан. 749 жұмыс орны ашылды. Жақын күндері 65 жұмыс орнын құрумен жалпы сомасы 4,6 млрд. теңгеге «Қаз-Диа-Тест» ЖШС-нің тағы бір жобасы іске қосылады.

Әділ Амралин құрылған әрбір өндіріс туралы егжей-тегжейлі айта келіп, олардың бірқатарына жеке-жеке тоқталды. Мысалы, осы жылдың ақпан айында құны 11,3 млрд. теңгеден асатын мыс және алюминий созба сым шығаратын Еуразиялық металлургия зауыты («КМК Investment» ЖШС) алғашқылардың бірі болып ашылды. Астана күніне орай Алматының Индустриалды аймағында автоклавты газобетон өндіретін екі кәсіпорын – «СК Рахат» ЖШС және «Г.С.Г. Высотник» ЖШС іске қосылды. Қазіргі уақытта екі кәсіпорын Өлеуметтік және коммерциялық тұрғын үйдің ірі құрылыс салушыларын сапалы құрылыс материалдарымен қамтамасыз етеді.

Тәуелсіздіктің 30 жылдығына орай Индустриялық аймақта ең ірі өнеркәсіптік нысан – үлкен диаметрлі болат дәнекерленген құбырлар шығаратын «Asia Steel Pipe Corporation» ЖШС зауыты іске қосылды. Кәсіпорынның өнімі мұнай, газ, су, мұнай өнімдерін тасымалдауға арналған және оны тау-кен, құрылыс, химия өнеркәсібінде, энергетикада пайдалануға болады. Сондай-ақ, коррозияға қарсы жабындар өндірісі жолға қойылған. Зауытта 304 тұрақты жұмыс орны құрылды. Жобалық қуаттылығы жылына 100 мың тонна құбыр өнімдерін құрайды.

Жыл соңына дейін Индустриялық аймақта «Қаз-Диа-Тест» ЖШС медициналық диагностикалық тест-жүйелерін шығаратын зауыт ашу жоспарлануда. Компания инфекциялық және онкологиялық ауруларға жетел тесттер жүргізуді, коректік орталардың алғашқы отан-

дық, сериялық өнеркәсіптік өндірісін дамытуды жоспарлап отыр.

2021 жылдың соңына дейін қосымша 3 өнеркәсіптік парк іске қосылады, оның ішінде индустриялық аймақ аумағында «ALAESTATE» ЖШС және «KazStroyTrade» ЖШС және Түркісіб ауданында «CityBus» ЖШС, жалпы инвестиция сомасы 980 млн. теңге, 235 жұмыс орны ашылады. Бүгінгі күні Алматының өнеркәсіптік парктөріндегі өндіріс орындарының жалпы алаңы 17 435 шаршы метрді құрайды, инвестициялардың жалпы сомасы 1,2 млрд. теңге және 424 жұмыс орны құрылды.

Әділ Амралин өткен аптада Алматыда қала әкімі Бақытжан Сағынтаевтың қатысуымен Өңірлік үйлестіру кеңесінің отырысы өткенін атап өтті. Іс-шара қорытындысы бойынша Индустриялық аймақ қатысушыларының тізіліміне 3 жаңа жобаны енгізу қабылданды. Олардың ішінде «Halavet KZ» – желатин өндіретін зауыт құрылысы бойынша, «Green Innovation-2030» – өсімдіктерді микроклоналды көбейтудің жоғары технологиялық зертханасын құру бойынша және «Алматы ауыр машина жасау зауыты» – ауыр машина жасау зауығын салу сияқты жобалар бар.

Биыл Өңірлік үйлестіру кеңесінің 4 отырысы өткізілді. Онда 2,5 мыңнан астам жұмыс орнын құра отырып, жалпы сомасы 71 млрд. теңгеге 22 жаңа жобаны қосу туралы шешім қабылданды. Жаңа кәсіпорындар салу үшін биыл жалпы ауданы 58,8 гектар жер телімдері бөлінді. Бұл негізінен, тамақ өнеркәсібі, құрылыс материалдарын өндіру, машина жасау және өңдеу өнеркәсібі салаларындағы кәсіпорындар.

Алматы Индустриялық аймағының қатысушыларына 65 компания кіреді. Олар 8163 жұмыс орнын құрумен 258,4 млрд. теңгеге 67 жобаны іске асырады. Бүгінде 19 жоба іске асырылды, 282,8 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, 3177 жұмыс орны құрылды.

АИА директоры 2022 жылы жалпы сомасы 7,2 млрд. теңге болатын, 507 жұмыс орны құрылатын 9 жобаны іске қосу жоспарланып отырғанын айтты. Сонымен қатар, қосымша 3 шағын өнеркәсіптік паркті іске қосу жоспарланып отырғанын тілге тиек етті. Жалпы, 2025 жылға дейін жалпы инвестиция сомасы 130,8 млрд. теңге болатын, 4034 жұмыс орны ашылатын 35 жобаны іске асыру жоспарланған.

Басты бағдарлар белгіленді

Серік
ЖҰМАБАЕВ

Алматы қаласы әкімінің орынбасары Е.Бабақұмаровтың төрағалығымен саяси қуғын-сүргін құрбандарын ақтау мәселелері жөніндегі қалалық комиссияның отырысы өтті.

Онда биылғы жылдың жұмыс қорытындысы шығарылып, келесі жылға жоспарлар белгіленді. Саяси қуғын-сүргін құрбандарын ақтау мәселелері жөніндегі комиссия жұмысын қорытындылағаннан кейін Е.Бабақұмаров бірқатар басты міндеттерді белгіледі.

Қала әкімінің орынбасары Мемлекеттік хатшы Қ.Көшербаевтың

жақында өткен мемкомиссияда берген тапсырмаларының орындалуын ескеруді тапсырды. Бұл әзірленіп жатқан 2022 жылға арналған жұмыс жоспарына қатысты. Жоспарда баспа, публицистикалық және зерттеу қызметін ұйымдастыру мәселелерін ескеру қажет. Сонымен қатар, ақпараттық-түсіндіру жұмыстарына, тақырыптық көрмелер өткізуге, ТМД қалаларының мұрағаттарына ғылыми экспедициялар ұйымдастыруға назар аудару тапсырылды. Сондай-ақ, архивтермен жұмыс істеу кезінде құқық қорғау және арнайы органдармен қызметті үйлестіру бойынша міндет қойылды. Отырысты қорытындылай келе, Е.Бабақұмаров комиссия мүшелеріне жұмысы үшін ризашылық білдіріп, оларға Алғыс хаттар тапсырды.

ТАҒЗЫМ

Қаламгерге құрмет

Ақтолықын
ТҮРЛЫҒАЗЫ

Мегаполисте Қазақстанның халық жазушысы, Мемлекеттік сыйлықтың иегері Қабдеш Жұмаділовтің құрметіне өзі тұрған үйге ескерткіш-тақта орнатылды.

Салтанатты шараға зиялы қауым өкілдері, руханиятымыздағы танымал тұлғалар және жұбайы мен балалары қатысты. Жиналған қауым «ескерткіш-тақта – жазушыны еске алатын көрнекі құралдардың бастауы» деген пікір айтты.

Қабдеш Жұмаділов 1936 жылы 24 сәуірде Шыңжаң өлкесінің Тарбағатай аймағы, Малдыбай ауылында дүниеге келген. Ауылда бастауыш білім алып, кейін Шәуешек гимназиясын бітіреді. 1956 жылы Қытай үкіметінің жолдамасымен Алматыға келіп, Қазақ мемлекеттік университетінің Филология факультетіне оқуға түсті.

Жазушының әдеби қызметі Шәуешек гимназиясында оқып жүргенде басталған. 1954 жылы «Шыңжаң газетінде» алғашқы өлеңдері жарық көрді. «Жамал»

атты тырнақалды әңгімесі 1956 жылы «Шұғыла» журналында басылды. Жастық шақта жазылған өлеңдері 1967 жылы «Жас дәурен» деген атпен жеке жинақ болып шықты. Осыдан кейін жазушы бірінші проза жазуға ойысқан. «Қаздар қайтып барады» атты алғашқы әңгімелер жинағы 1968 жылы, «Көкейкесті» романы 1969 жылы жарық көрді. Содан бері жазушы қаламынан көптеген әңгіме, хикаяттар, оншақты роман туды. Романдарының дені тарихи тақырыпқа арналған. Оның екі кітаптан тұратын «Соңғы көш» (1974–1981), «Атамекен» (1985), «Тағдыр» (1988) романдары Шыңжаң қазақтарының өмірінен жазылған.

Суретті түсірген Сауат ҚҰСМЫНОВ.

ҚҰТТЫҚТАЙМЫЗ!

ҮЗДІКТЕРДІҢ ҮЗДІГІ

«Вечерний Almaty» газетінің мерейі үстем болды

Нұржамал
ӘЛШЕВА

Алматыда «Жыл адамы» жобасының бас жүлделері – «Алтын Адам» мүсіншесі, «Қоғам ықыласы» және «№1 Жыл таңдауы» құрмет медальдары табыс етілді.

Еліміздің ең айтулы адамдары мен үздік ұйымдарын айқындайтын бұл салтанатты іс-шара 20 жылдан астам уақыттан бері өткізіліп келеді. Міне, бүгін де еңбекқорлығымен, дарынымен, қайсарлығы һәм батылдығымен дараланып, елімізге елеулі еңбек сіңіріп жүрген жандар марапатталды.

Ақпарат айдынында бізбен иық түйістіре қатар келе жатқан «Вечерний Almaty» газеті де арнайы

сыйлыққа ие болды. Қазылар алқасының айтуынша, бұл марапат нағыз иесін тапты. Себебі, алматылық «Вечерка» қала тұрғындарының сан ұрпағының сүйікті газеті болып келеді.

«Біздің газеттің де осындай айтулы марапаттар тізімінен табылуы – біз үшін зор мәртебе, жұмысымызға берілген үлкен баға. «Вечерний Almaty» – оқырмандарымен күнделікті байланыста болатын, алматылықтардың мақсат-тілегінің орындалуы үшін қызмет ететін басылымдардың бірі. Сондықтан қоғам ықыласына бөленуіміздің өзі кездейсоқтық емес. Бұл – бізмізге ортақ марапат», – деді газеттің Бас редакторы Евгений Грюнбергер.

Өріптестерімізге алдағы уақытта да толағай табыстар тілейміз!

АЙТЫЛДЫ – ЖАСАЛДЫ

ЖАҚСЫ ЖОЛ – ЕЛГЕ ОРТАҚ ИГІЛІК

Мегаполистегі жол салу жұмысы қарқынды

Бақытжан САҒЫНТАЕВ:

Қаланың ықшамаудандарына айналған бұрынғы ауылдардың тұрғындары жолдар мен тротуарлардың жоқтығы туралы бірнеше рет мәселе көтерген еді. Оны шешуді былтыр қолға алдық, орталықтан алшақ жатқан тұрғын аймақтарын инфрақұрылымдық жағынан қайта жаңғырту үшін бюджетті нақтыладдық және қаржы бөлдік.

«Жаңа Алматы» кешенді жоспары қалаға жаңадан қосылған аумақтардағы проблемалық мәселелерді шешуге бағытталған. Мақсат – өмір сүру үшін қолайлы жағдай жасау, қала тұрғындарының белсенді демалысы үшін жаңа қоғамдық кеңістік қалыптастыру. Бүгінде қалада мегаполистің барлық кеңістігін қамтитын көлік және инженерлік инфрақұрылымды дамыту бойынша жобалар іске асырылуда.

Алматы қаласының әкімі Бақытжан Сағынтаев инфрақұрылымдағы келеңсіздіктерді өзі үнемі назарда ұстап, хабардар болып отыру үшін қала шетіндегі тұрғындармен жиі кездесіп жүрді. Осы орайда, өткен жылдары жинақталған проблемаларды шешу үшін «Жаңа Алматыны» дамытудың кешенді жоспары әзірленді. Қала әкімінің бастамасын 2019 жылдың қазан айында ел Президенті қолдап, мегаполисті «шетсіз қала» қағидатына сәйкес дамытуды тапсырды.

«Жаңа Алматы» ДКЖ аясында 428 жоба жүзеге асырылуда. Оның 69-ы 2020 жылы іске асырылған. Ағымдағы жылы 286 жоба іске асырылу сатысында тағы 73 жоба келесі жылдары іске асырылатын болады.

Жалпы, биыл қалаға кейін қосылған «Өжет», «Шаңырақ-5», «Самғау», «Нұршашқан», «Құрамыс», «Әлмерек», «Қайрат», «Алғабас» сияқты 8 шағынауданда 274 көше жөнделді.

Биыл Алматының 274 көшесі, яғни 65 шақырым болатын ескі жолдары жөнделіп, жаңадан асфальт төселді. Бұл жұмыстар, әсіресе, «Жаңа Алматыда» қарқын алып, Алатау, Түркісіб, Наурызбай ауданындағы 8 елдімекенде жүзеге асқан. Бұдан бөлек, қаланың 205 көшесіне орташа жөндеу жүргізілген.

Қалада Абай даңғылын, Саин мен Әуезов көшесін ұзарту жұмысы жалғасып жатыр. Үш көлік жолауының біреуі, яғни Рысқұлов даңғылы мен Емцов көшесінің қиылысындағы көпір Тәуелсіздіктің 30 жылдығына орай толық қолданысқа берілді.

Ал Құлжа тасжолы мен Бұқтырма көшесінде салынып жатқан эстакаданың бір бөлігінде екіжақты көлік қозғалысы ашылған. Сондай-ақ, Сейфуллин даңғылы мен Жансүгіров көшесінде тағы бір жолаулық салынуда.

Биыл Алматының 274 көшесі, яғни 65 шақырым болатын ескі жолдары жөнделіп, жаңадан асфальт төселді.

• Ұзындығы 65 шақырымға жуық жол салынды. Жыл соңына дейін тағы 415 көшеге 108 шақырым асфальт төселмек.

• Мегаполистегі жаңа жолдар мен жөнделген көшелердің жалпы ұзындығы 300 шақырымнан асады.

Веложолдардың жалпы ұзындығы 77,9 шақырым, 2021 жылы 7 шақырым жол салынды.

Ұзындығы 32,5 шақырымды құрайтын жаяу жүргінші жолы және 80 аялдамаға қайта жаңарту жұмысы жүргізілді.

Суреттерді түсірген Самат ҚҰСЫБЫНОВ.

«Думан» шағынауданының жол ұзындығы – 30,5 шақырым, 59 көшеге асфальт жабынын төсеу жұмысы аяқталды.

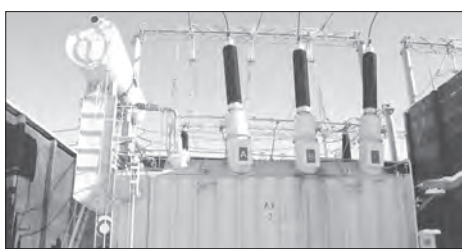
Әзірлеген Құралай ИМАНБЕКҚЫЗЫ.

«ЖАҢА АЛМАТЫ»

КЕШЕНДІ ЖОСПАР

Басты мақсат – қала тұрғындары үшін өмір сүруге қолайлы жағдай жасау

■ Алматының оңтүстік аймағында электр энергиясының тапшылығын жою үшін «Алмагүл» қосалқы станциясы салынууда. Қуат өсімі шамамен, 100 МВт құрайды. Сондай-ақ, қуаттылық өсімі – 64 МВт болатын «Каскад» қосалқы станциясының құрылысы аяқталуда. Осы жобаларды іске асыру оңтүстік аймақтың 450 мыңға жуық тұрғынын электрмен үздіксіз қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

■ Қалаға қосылған Алатау, Наурызбай және Түрксіб аудандарының аумақтарында 2021 жылы электр желілерін реконструкциялау бойынша құрылыс-монтаждау жұмыстары басталды. Бұл 30 мыңнан астам тұтынушыны сапалы электрмен жабдықтауды қамтамасыз етеді.

■ Алматы әкімдігі аула аумақтарын жарықтандыру бойынша ЖСК әзірледі. Жобада 486 аулада сыртқы жарықтандыру желілерін орнату жоспарланған.

■ Кешенді жоспар аяқталғаннан кейін Алматы тұрғындарының негізгі базалық қажеттіліктері шешілетін болады, олар орталықтандырылған сумен жабдықтаумен және су бұрумен, үздіксіз энергиямен және газбен жабдықтаумен толық қамтамасыз етіледі.

Құралай
ИМАНБЕКҚЫЗЫ

Тәуелсіздік алған жылдардан бастап Алматы бірнеше даму кезеңдерінен өтті. Әр даму кезеңі өзіндік көрсеткіштерімен ерекшеленген мегаполистің сол уақыттан бері дамуы артпаса, кеміген жоқ.

Бүгінде шаһар басшысы Бақытжан Сағынтаевтың «Жаңа Алматы» кешенді жоспары аясында даму үстінде. Бағдарламаның басты мақсаты – өткен жылдардағы қордаланған мәселелерді шеше отырып, қала тұрғындары үшін өмір сүруге қолайлы жағдай жасау.

Байқасаңыз, бүгінгі мегаполистің көрінісі әлдеқайда өзгеріп, орталық тіпті гүлдене түсті. Қала дерлік қайта жаңғыртылды десек те болады. Әсіресе, тарихи маңызы бар ғимараттар келбетін сақтай отырып, өзгеше кейіпке енді. Қала көшелері тақтайдай түзу жолдарымен, түнгі қаланы самаладай жарық ететін жарық шамдармен көмкерілді. Қаланың барлық аудандары тұрғындарға жайлы қоғамдық кеңістіктермен толықты. Осылайша жүйелі жүргізілген абаттандыру жұмыстарының нәтижесі «Жаңа Алматының» көркін аша түсті.

Бақытжан Сағынтаевтың айтуынша, пандемияға қарамастан, қалаға қосылған аумақтардағы шағынаудандардың инфрақұрылымын жақсарту жөніндегі жобаларды іске асыру жүйелі түрде шешілуде. Ағымдағы жылы «Жаңа Алматы» қала шетіндегі проблемаларды шешуге ғана емес, экономикалық өсуге де жұмыс істеуде. Жалпы, жоспар аясында ағымдағы жылы 286 жоба іске асырылу үстінде, 73 жоба алда қолға алынады. Биыл 24 шағынауданда 92 шақырым су құбыры және 77 шақырым кәріз желілері тартылып, 36,5 мың үйді

Алтай САТЫБАЛДИЕВ,
ҚР Құрметті сәулетшісі:

– Алматы – Қазақстанда ғана емес, посткеңестік кеңістікте де көшбасшы болып қала береді. Тәуелсіздік алғалы бері мегаполис аумағы 19-дан 70 мың гектарға дейін үш есе өсті. Халық саны екі есе артты. Осы уақыт ішінде мың шақырымға жуық жаңа көшелер пайда болды. Инфрақұрылымдық желілердің саны өсті. Қоғамдық көлік жүйесі іс жүзінде қайта құрылды, метро салынды.

Алмагүл НҰРАХМЕТҚЫЗЫ,
«Шаңырақ» ықшамауданының тұрғыны:

– Шаһар басшысына ризамыз. «Жаңа Алматы» аясында көп мәселеміз шешімін тауып жатыр. Көшемізге тақтайдай түзу жол салынды, түнде далаға шықсаңыз, самаладай жап-жарық, суымыз да бар. Балаларымыз үшін тегін үйірмелер ашылып жатыр. Мұның барлығы қарапайым тұрғындар үшін кезек күттірмейтін мәселелер ғой. Тұрмысымыз да жыл өткен сайын жақсарып келеді. «Жаңа Алматы» әлі де дамиды. Көңілімізден шығып жатыр. Алдағы уақытта шеткі аудандарда қаланың дәл орталығындағыдай қызмет сапасы артып, жайлы өмір сүруге қолайлы орта қалыптасатынына сеніміміз мол.

Қала шетіндегі көлік, бизнес және әлеуметтік инфрақұрылымды жақсарту бойынша 286 жоба

Тұрғындардың
98,5%-ы
орталық
сумен
қамтамасыз
етілген.2025 жыл-
дың аяғына
дейін
тұрғындар
100%
ауызсумен
қамтама-
сыз етіледі.Үйлердің
99,2%-ы
газбен
жабдық-
талған.Қарғалы өзенінде су
жинақтау ғимараты
салынады.Ақсай өзенінде және
«Ерменсай» шағынауданында су
жинақтау ғимаратының құры-
лысы басталады.

ТҰРҒЫН ҮЙ

«ҮЙІ БАРДЫҢ КҮЙІ БАР»

Шаһарда баспана мәселесі оңтайлы шешімін табуда

Шаһар басшысы Бақытжан Сағынтаев «Алматы–2050» стратегиясында белгіленген «шетсіз қала» қағидатын ұстана отырып, тұрғын үй шаршы метрлерін заманауи мектептермен, балабақшалармен және денсаулық сақтау объектілерімен бірге енгізу міндетін алға қойған болатын. Бүгінде дәл осы бағытта көптеген жұмыстар атқарылуда.

Күралай
ИМАНБЕКҚЫЗЫ

Биылғы 11 айда коммерциялық құрылыс есебінен 13 322 пәтер және бюджет есебінен 1326 пәтер пайдалануға берілген. Сонымен қатар, 10 мың шаршы метрден астам жатақхана және 2313 жеке тұрғын үй салынды. Жаңа тұрғын үйлер, негізінен, қалаға қосылған аумақтарда бой көтергені «Жаңа Алматының» дамуына ықпал етуде. Бүгінде «Алматы жастары», «Шаңырақ» бағдарламалары өз

жемісін беруде. Одан басқа да тиімді әрі баспана алуға қолайлы бағдарламалар жүзеге асып келеді. 29 жасқа дейінгі жастардың «Нұрлы жер» бағдарламасы бойынша қолжетімді бағамен жалға берілетін пәтерлерді алу мүмкіндігі бар. Сонымен қатар, өткен жылдан бастап «Алматы жастары» бағдарламасы бойынша жылына жеңілдетілген несиелер беріледі. «Нұрлы жер» бағдарламасы бойынша «Шаңырақ» пилоттық жобасы іске қосылды. Бұл биыл 800-ден астам алматылықты тұрғын үймен қамтамасыз етуге мүмкіндік берді.

Алматы қаласының әкімі Бақытжан Сағынтаев Қала күні қарсаңында мегаполистің 2 миллионыншы тұрғынына Наурызбай ауданындағы «Алма Сити-5» тұрғын үй кешеніндегі үш бөлмелі жаңа пәтердің кілтін тапсырды. Алматының екі миллионыншы тұрғыны – 2021 жылы 21 маусымда дүниеге келген Аяла Жамбыл.

- Бүгінде Алматыда тұрғын үй құрылысының көлемі екі есеге артқан. Мәселен, 2014 жылы жаңа ғимараттардың көлемі шамамен 1330,8 мың м² құраса, 2020 жылы бұл көрсеткіш 2401 мың метрге дейін өскен.

Биыл Алматыда 4 мыңға жуық отбасы «Бақытты отбасы», «Шаңырақ», «Алматы жастары» сияқты бағдарламалар аясында жаңа пәтерге қол жеткізді. Үйлі болғандардың дені көпбалалы, толық емес отбасылар мен үй кезегінде тұрған азаматтар.

КЕРЕК ДЕРЕК

- «Нұрлы жер» мемлекеттік бағдарламасы аясында халықтың әлеуметтік осал топтарына жататын 211 отбасы пәтер кілтін алды.
- 29 жасқа дейінгі жұмыс істейтін жастар да жаңа қонысын тойлады. Осы санаттағы алматылықтарға барлығы 1050 пәтер бөлінді.
- Қалалық «Алматы жастары» жеңілдетілген несие бағдарламасы бойынша 926 несие берілді.
- Көпбалалы отбасыларға сатып алу құқығынсыз 267 жалдамалы пәтер бөлінді.
- Жалпы, биыл кезекте тұрған 5394 адамның пәтер алатынын, оның ішінде «Бақытты отбасы» республикалық бағдарламасы аясында көпбалалы, толық емес және мүгедек балаларды тәрбиелеп отырған отбасылар үшін 1013 кредиттік заем, «Шаңырақ» бағдарламасы бойынша кезекте тұрғандардың барлық санаттары үшін 2146 кредиттік қарыз беріледі.

	2021 жылы: 2,6 млн. шаршы метрден астам тұрғын үй пайдалануға беріледі. 3,9 мың пәтер мемлекеттік бюджет есебінен.
	2021 жылы барлығы 3516 отбасы қамтамасыз етілді: «Шаңырақ» – 2114. «Алматы жастары» – 910. «Бақытты отбасы» – 431. - Тұрғын үй қоры – 61.

КЕРЕК ДЕРЕК

2021 жылдың 11 айында коммерциялық құрылыс есебінен 13 322 пәтер және бюджет есебінен 1326 пәтер пайдалануға берілді.

Анықтама үшін: қазіргі уақытта салынып жатқан нысандар саны – 732 (бюджеттік – 265, коммерциялық – 467). Құрылыс нысандарында 326 құрылыс компаниясы, 117 техникалық қадағалау ұйымы жұмыс істейді.

ТҰРҒЫН ҮЙ ҚОРЫН ЖАҚСARTY

- 2020–2025 жылдарға арналған «Нұрлы жер» мемлекеттік тұрғын үй-коммуналдық даму бағдарламасын іске асыру аясында 75 тұрғын үйде жөндеу жұмыстары аяқталды (осы жылға 130-ы жоспарланған), 25 тұрғын үй жұмыс істеуде.
- 142 үйде 316 лифт ауыстыру аяқталды (осы жылы 152 үйде 334 лифт ауыстыру жоспарланған). 2021 жылдың басынан бастап мемлекет мұқтажы үшін 10,3 млрд. теңге сомасына 195 жер учаскесі сатып алынды.

ОРТА БІЛІМ

БІЛІМДІ ҰРПАҚ – ЕЛ ЕРТЕҢІ

Шаһардағы халық саны артқан сайын мектепке деген сұраныс та арта түсуде. Жаңа мектептер құрылысы орын тапшылығы ең өзекті деген ықшамаудандарында бой көтеруде. Осылайша Алатау ауданында жаңадан 5 мектеп бой көтерді. Оның ішінде «Саялы» ықшамауданында – 1800 орынды, «Дарханда» – 1500 орынды, «Мәдениетте» – 1500 орынды, «Томирис» – 1500 орынды, «Нұркентте» – 1500 орынды мектеп бар. Наурызбай ауданының «Қалқаман» ықшамауданында – 1500 орынды, «Қалқаман-2» ықшамауданында – 1800 орынды, Түркісіб ауданының «Қайрат» ықшамауданында 1500 орынды мектеп ашылып, орын тапшылығын едәуір азайтты.

«Қалқаман-2», «Томирис» және «Саялы» ықшамаудандарындағы үш мектеп осы жылдың соңына дейін пайдалануға беріледі деп жоспарлануда. Сондай-ақ, биыл қаламыздағы №81, 40, 45, 54 мектептерге сейсмикалық күшейту және күрделі жөндеу бойынша құрылыс жұмыстары жүргізілді.

ИНКЛЮЗИВТІ БІЛІМ БЕРУ.
ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУДІ КЕҢЕЙТУ

Мемлекеттік мектептердің 80%-да инклюзивті білім беру үшін жағдай жасалды.

Ерекше қажеттіліктері бар 4000-нан астам бала қаланың білім беру ұйымдарында білім алуда.

Жан басына қаржыландыру арқылы балаларды тегін спорт секцияларымен (40 мың бала) қамтамасыз етуге 1,5 млрд. теңге бағытталды.

36 шығармашылық үйірмеге 15 000 бала барады.

Ләззат
ЖЫЛҚЫБАЕВА,
Алматы қалалық
Білім
басқармасының
басшысы:

– Еліміздің экономикасының жақсаруы білім саласына да өзіндік оң әсерін тигізіп жатыр. Қала мектептеріндегі оқушылар саны да арта түсуде. Мәселен, биылғы оқу жылында қала мектептеріндегі оқушылар саны өткен жылмен салыстырғанда, 12 мыңнан астам оқушыға артып отыр. Биылғы жылы тек 1-сыныпқа 30 751 оқушы қабылданды. Дәл қазір Алматыдағы орта білім мекемелеріндегі оқушылар саны 300 мыңнан асып кетті.

Аягүл
МИРАЗОВА,
Қазақстанның
Еңбек Ері:

– Ең алдымен, көпшіліктің көзайымы болып, «Әліппе» мен «Букварь» ортамызға оралды. Білім жүйесіндегі олқылықтардың орнын толтыруға баса назар аударылып, оқушылардың оқу жүктемесі азайды. Бүгінгі күнгі ең өзекті мәселе инклюзивті орта мәдениеті қалыптасатын болды. «Оқу мектебі», «дебаттар», «өзін-өзі басқару күні», «мектеп театры» жобаларын іске асыру әрі қарай да жалғасады.

БАЛАБАҚША

КЕЗЕК САНЫ
ҚЫСҚАРУДА

Шаһар әкімшілігі кезінде жалға берілген ғимараттарды қайтарудың қалалық бағдарламасын жасаған болатын. Осы бағдарлама негізінде көптеген ғимарат бүлдіршіндер игілігіне берілді.

Тәуелсіздік жылдарында Алматыда 300-ге жуық мектепке дейінгі мекеме ашылды. Биыл қала көлемінде 360 орынды мемлекеттік 3 балабақша құрылысы аяқталды. Дәл қазіргі уақытта шаһардағы 1 жас пен 6 жас аралығындағы балақайлардың 64,2 пайызы, 3 жас пен 6 жастағы бүлдіршіндердің 90,6 пайызы мектепке дейінгі тәрбиемен толық қамтылған. Сонымен қатар, бүгінгі таңда қала бойынша 1 жас пен 6 жасқа дейінгі 41 мыңнан астам бала әлі де өз кезегін күтіп тұр. Қала басшылығы осы мәселені шешудің бірнеше тетігін қарастырды. Мәселен, ағымдағы жылы 4658 орынды 72 жекеменшік мектепке дейінгі мекемесі ашылып, 67 жекеменшік балабақшаға мемлекеттік тапсырыспен 4378 бала орналастырылды. Тәуелсіздік мерекесіне тарту ретінде «Ақсай-4» ықшамауданында 315 орынды балабақша ашылды.

Әлия ЖОЛДАСБЕКҚЫЗЫ,
Алматы қалалық Білім
басқармасының мектепке дейінгі
білім бөлімінің бас маманы:

– Еліміз Тәуелсіздікке қол жеткізгелі бері Алматы қаласында мектепке дейінгі 61 мемлекеттік мекеме ашылған еді. Осы балабақшаларға қаламыздың 10146 бүлдіршіні орналасып, кезек санын қысқартты. Бұдан өзге де жүздеген жекеменшік балабақша ашылды. Бүгінгі таңда қаламызда 859 мектепке дейінгі білім беру ұйымы бар. Дәл қазіргі мәлімет бойынша, 189 мемлекеттік балабақшада 38 760 бала, 670 жекеменшік балабақшада 32 778 бала бар.

МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БІЛІМ БЕРУ

859 мектепке дейінгі білім беру ұйымы.

19 мың бала
(6 жасқа дейін) балабақша кезегінде тұр.

500-ден астам жекеменшік балабақшада 30 мың орынға мемлекеттік білім беру тапсырысы орналастырылған.

2021 жылы:

360 орынға арналған 3 мемлекеттік балабақша құрылысы аяқталды.

4,7 мың орынға арналған 72 жекеменшік балабақша ашылды.

Түркісіб ауданында 280 орынға арналған 1 балабақшаның құрылысы жалғасуда.

3 жасқа 6 жасқа дейінгі балалар мектепке дейінгі тәрбиемен 91% қамтылады.

ЖОҒАРЫ БІЛІМ

Алматы халқының жартысынан көбін жастар құрайды. Оңтүстік астананың басты ерекшелігінің бірі – еліміздегі ең байырғы оқу орындарының дені осында орналасқан.

ӘЛЕМДІК БӘСЕКЕГЕ
ЛАЙЫҚТЫ

Бұдан өзге, биыл мегаполистің Бостандық ауданында De Montfort Kazakhstan университетінің кампусы салынды. Медеу ауданында да университет құрылысы жос-

парлануда. Орта білім мекемелерінің қатары «High Tech Academy» және Халықаралық инновациялық мектеп жобасымен толықты.

ОРТА ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ БЕРУ

291 мектеп.
207 мемлекеттік.
84 жекеменшік.

2021 жылы:
12,6 мың орынды
8 мектептің
құрылысы.

8,2 мың жаңа орынды.
17 мектептің
жапсаржайының
құрылысы
жүргізілуде.

16 мыңнан астам жаңа оқушы орны құрылады, бұл тапшылықты 47%-ға төмендетуге мүмкіндік береді.

2,6 мың орынды 13 жекеменшік мектеп ашылды.

De Montfort университетінің филиалы ашылды.

Бетті әзірлеген Рая ЕСКЕНДІР.

ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ

«ЕҢБЕК ТҮБІ – БЕРЕКЕ»

Шаһарда 55 мың жаңа жұмыс орны ашылды

Мегполисте жыл басынан бері 55 мыңға жуық жұмыс орны ашылды. Жұмыссыздық деңгейі 5,1%-ды құрайды. Үшінші тоқсанда орташа айлық жалақы 20%-ға өсіп, 283,7 мың теңгені құрады.

Жастарды қолдау және олардың жұмыспен қамтылуына жәрдемдесу мақсатында «Жұмыспен қамтудың жол картасы» бойынша бүгінде 1,4 мың жас жұмысқа орналастырылған. Сонымен қатар, «Еңбек» бағдарламасы бойынша жұмысқа орналастыру іс-шараларымен 38,3 мың адам жұмыспен қамтылды. Оның ішінде тұрақты жұмысқа – 25 759, уақытша жұмыс орындарына 10 670 адам (қоғамдық жұмыстарға – 7986, жастар практикасына – 1491, әлеуметтік жұмыс орындарына – 1193) жұмысқа орналастырылды.

Мемлекетке алақан жайып отыра беруді, масылдықты ар көретін, өз бетімше кәсіп етіп, жағдайымды жақсартамын деген жандарға да Үкімет тарапынан қолдау бар. Биыл жеке бизнесін ашуды ниет еткендер арасында 1293 адамға гранттар, ал 113 адамға микрокредиттер берілген.

Жұмысқа тұрайын десе дипломы жоқ жандардың мәселесін шешу тетіктері де қарастырылған. Мәселен, биыл осы күнге дейін 1031 адам қысқа мерзімді оқуға жіберілген. Жұмысқа орналасқандардың 17,1 мыңы әлеуметтік осал топтарға жатады. Олардың ішінде аз қамтылған – 255 адам, 29 жасқа дейінгі жастар – 15 159, мүгедек жандар – 1602, балалар үйінің тәрбиеленушілері – 13, қандастар – 5, пробация есебінде тұрғандар – 27, ал ұйымның таратылуына байланысты босатылғандар – 46 адам.

Сондай-ақ, 15,8 мың жас жұмыспен қамтылу үшін мемлекеттік көмек иеленді. Нақтырақ айтсақ, алғашқы жұмыс тәжірибесін жинау үшін жастарды қолдау мақсатында ағымдағы жылы «Жастар тәжірибесі» бағдарламасы бойынша төлемді жергілікті бюджеттен 25 АЕК-тен 35 АЕК-ке дейін немесе 102 мың теңгеге дейін ұлғайту туралы шешім қабылданды. Жастардың еңбек нарығындағы бәсекеге қабілеттілігін арттыруға бағытталған «Алғашқы жұмыс орны» жобасы бойынша қажетті еңбек дағдыларын үйренуі және тұңғыш жаңа жұмыс орнына бейімделуі үшін 217 адам жұмысқа орналастырылды.

ТАҚЫРЫПҚА ОРАЙ

Жыл басынан бері Алматы қаласының Халықты жұмыспен қамту орталығы ENBEK.KZ электрондық еңбек биржасы арқылы 30 мыңнан астам мемлекеттік қызмет көрсетті.

Порталда барлығы 49 мыңнан астам жұмыс беруші тіркелген. Жұмыс іздеп жүрген адамдар ретінде – 15 474, жұмыссыздар ретінде 15 074 адам тіркелді, ал 3553 адам жұмысқа тұруға жолдама алды.

Осы жаңа цифрлық форматтың нәтижесінде азаматтар жұмыссыз ретінде тіркеліп, жұмысынан айырылғанына байланысты әлеуметтік төлемдерді де рәсімдей алады.

МАМАН ПІКІРІ

Назерке РЫСҚҰЛБЕК, жас маман:

НИЕТ БОЛСА, ЖҰМЫС БАР

2019 жылы университет бітірдім. Алғашқы 5-6 ай демалып, жұмыс іздей бастадым. Шыны керек, бірден табу қиынға тиді. Қай мекеме де жұмыс өтілі бар маманды алғысы келеді. Мен университетті енді ғана бітірген соң еңбек тәжірибем болған жоқ. Кейін қалалық Жұмыспен қамту орталығы жайлы естіп, сонда бардым. Айым оңынан туып, қазіргі жұмысқа орналастым. Жұмысым, ұжымым ұнайды. Ең бастысы, жас маман ретінде аға буыннан тәжірибе жинап, үлкен көшке ілесіп кететініме сенімдімін.

Тимур МӘУЛЕШОВ, кәсіпкер:

ЖАСТАРҒА ҚОЛДАУ ЗОР

Қалалық Жұмыспен қамту орталығымен екі жарым жылдан бері тығыз байланыс орнатқанбыз. Мемлекет ұсынған бағдарламалар арқылы маманды жұмысқа алу өте тиімді. Себебі, әр қызметкерге мемлекеттен арнайы субсидия бөлінеді. Бұл қолдау кәсіпкерлік нысанның еңбекақы шығынын едәуір азайтады. Иә, Жұмыспен қамту орталығы бізге көп көмек көрсетті. Ең алғаш 2019 жылы бізге «Жастар тәжірибесі» бағдарламасы шеңберінде 10 орын берген болатын. Біз осы мамандықтарды толықтай игердік. Қызметкерлер енді ғана университет тәмамдаған жастар еді. Оларды бірден үлкен компанияға жұмысқа алмайтыны белгілі. Сондықтан әлеуметтік қолдау қажет. Осы орайда, жас кәсіпкерлерге субсидиялау арқылы қолдау көрсеткені үшін мемлекетке алғыс білдіргім келеді.

ӘЛЕУМЕТТІК ҚЫЗМЕТ

Әлеуметтің ішінде осал топқа жататын мүмкіндігі шектеулі жандар да бар. Жалпы, қалада 53 620 мүгедек жан тұрады. Оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес мүгедектер оңалтудың техникалық көмекші құралдарымен (сурдо-тифлотехникалық және міндетті гигиеналық құралдармен, кресло-арбалармен, протездік-ортопедиялық көмекпен және т.б.), әлеуметтік қызметтермен (санаторий-курорттық сауықтырумен, жеке көмекшінің, «инватаксидің», ымдау тілі маманының қызметтерімен) тегін қамтамасыз етіледі. Жыл басынан бері оңалтудың техникалық көмекші құралдарымен 19 530 адам қамтамасыз етілді.

2021 жылдан бастап мүгедек адамдардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, оңалту құралдарын өз бетінше таңдау мүмкіндігін беретін «Әлеуметтік қызметтер порталы» іске қосылған болатын. Бұл ретте мемлекеттік сатып алу рәсімдерін алып тастау арқылы оларды алу мерзімдері қысқартылады. Биыл 24 486 мүгедек адамды портал арқылы оңалту құралдарымен және әлеуметтік қызметтермен («Инватакси» қызметінен басқа) қамтамасыз ету жоспарланған.

МҮМКІНДІКТЕР КӨКЖИЕГІ КЕҢ

Алматы бюджетінің 47%-ы қалалықтардың әлеуметтік сұраныстарын шешуге жұмсалады

Жыл басынан бері «Инватакси» тасымал қызметінде 39 көлік жүріп тұр.

Мүгедек адамдарды әлеуметтендіру және жұмысқа орналасуға жәрдемдесу мақсатында өткен жылдан бастап «TenQogam» мүгедек адамдарды әлеуметтік қолдау орталығы» жобасы іске қосылды, онда мүгедек адамдарға ақпараттық-кеңестік, заңдық және психологиялық қолдау көрсетіледі. Олардың қоғамнан тыс қалмауына, жұмысқа орналасуына жәрдемде-

седі және ортаға бейімдеу мақсатында тұрмыстық және әлеуметтік дағдыларға үйретеді. Жоба нәтижесінде жыл басынан бері 600-ге жуық адам қызмет алған.

Мүгедектерге өз құқығын іске асыру бойынша тең мүмкіндіктер беру мақсатында мүгедектердің әлеуметтік инфрақұрылымға қол жеткізуін қамтамасыз ету бойынша жұмыс жүргізілуде, ол объектілерді паспорттауды және бейімдеуді қамтиды. Биыл осы кезге дейін 205 нысан паспортталған.

БІЗДІҢ АНЫҚТАМА

- 156 мыңнан астам алматылық әлеуметтік осал топқа жатады, оған 25,7 млрд. теңге бөлінген.
- Мүмкіндігі шектеулі жандар – 53 мыңнан асып жығылады.
- 24,7 мың мүгедек жан 4,9 млрд. теңгеге оңалтау құралдарымен және әлеуметтік қызметтермен қамтамасыз етілген.
- Әлеуметтік қызметтер үйінде: – 776 қызметтің түрі бар; – 39 мыңнан астам қызмет көрсетілді.
- Тұрақты тұрағы жоқ адамдарға арналған орталықтың құрылысы басталды (2022 жылдың соңында аяқталады).

Бетті әзірлеген
Нұржамал ӘЛШЕВА.

ТУРИЗМ

АЛМАТЫ – ТУРИСТЕР ҚАЛАСЫ

Тау туризмі – шаһарды және оның төңірегін дамытудың маңызды бағыты

Алматының тауларына соңғы 4-5 жылда үзбей шығып жүрген тау құмар жастар Алатаудағы демалыстың өзгеше екенін жақсы біледі. Демалыс күндері таңғы сағат 6-да Медеуге барып, «бүгін бір ерте келдім ғой тауға» деп ойласаңыз, қатты қателесесіз. Таудан түсіп келе жатқан бір топ адамды көріп, талай таңқалғанбыз. Жасы да бар, кәрісі де бар, қолына таудың арнайы таяғын ұстап алған, көңілді кейіппен сізге бұрылып, тамаша күн тілеп, жаныңыздан өте шығады.

Әсел
ДАҒЖАН

«Кімасар» шатқалы, Алты-бакан, Фурманов шыңы, Горельник, Бутаковка сарқырамасы секілді тау бағыттары жастардың арасында өте танымал. «Тауға жиі шығып жүріп, мұрнымдағы гайморит жоғалып кетті, спортпен дос болып жүрмін» дегендерді де кездестірдік. Тауға топ болып шығып, оны қоқыстан тазартып, ерікті түрде өздері сенбілік ұйымдастырған қыз-келіншектер де барын білеміз.

Бастысы, тау туризмінің дамуына алматылықтар ғана емес, қала билігі де мүдделі. Өйткені, әкімдік 2021 жылы Алматыда туристер санын жылына 1 миллионға дейін арттыруды жоспарлаған болатын.

Неге тау туризмі десеңіз, пандемия басталғалы адамдар қаладан тауға, табиғатқа қарай «кашуды» жөн көре бастаған. Туған жерінің табиғатын зерттеп-білуге адамдарда құштарлық ояңған. Содан да болар, қала халқы қазір далаға, тауға қарай ұмтылып тұрады. Сол сұранысқа сәйкес, қала билігі тау туризмін жан-жақты дамытуда. Мәселен, таулы жерлерде 3 жыл ішінде 1000 шақырымнан астам таулы жаяу маршруттар цифрландырылса, олардың 500 шақырымға жуығы абаттандырылды. Алматыға келетін

туристер ағынын ұлғайту үшін қала билігі 28,6 миллион теңгеге шетелдік белгілі 40 блогерді де шақырған болатын.

ҚР 2019–2025 жылдарға ар-

Осы жылдың 7 айында туризм саласына салынған инвестициялар 56,8 млрд. теңгені құрап, өсім 2,4 есеге жеткен. Бұл қала инвестицияларының жалпы көлемінің 10%-ын құрайды. Биылғы жылдың 8 айында мегаполиске 235 мыңнан астам шетелдік жолаушы келген. Бұл өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда, 2 есеге көп. Бүгінде келушілердің бестен бір бөлігі және шетелдік туристердің 45%-ы Алматыға келеді. Бұл елге келген әрбір екінші турист – шетелдік турист деген сөз.

налған туристік саласын дамытудың ТОП-10 мемлекеттік бағдарламасы бойынша Алматы өңірінің тау кластерін дамыту қарастырылған. Тау туризмін дамыту аясында халықаралық қонақүйлердің санын арттыру да көзделген.

ТАҚЫРЫПҚА ОРАЙ

ҚР Президенті жанындағы Орталық коммуникациялар қызметінде өткен баспасөз конференциясында Алматы қаласының әкімі Бақытжан Сағынтаев қаланың 2021 жылғы әлеуметтік-экономикалық дамуының алдын ала қорытындыларымен бөлісті. Шаһар басшысы биыл 628 нөмірлі 3 қонақүй салынғанын айтты. Оларға 54,3 млрд. теңге инвестиция құйылған.

Бұдан басқа, тау туризмінің қауіпсіз инфрақұрылымын абаттандыру және құру жүргізілуде. Алматы тауларындағы Тұйық су шатқалында тікұшақ алаңының құрылысы жүргізілуде. Тау бағыттарының шалғай тораптық учаскелерінде спутниктік байланыс пен SOS дабыл түймелері бар 15 тау лашиқтары орнатылды. Екі арнайы бақылау-құтқару пункті дайындалған. Олар таулы жерлерде 16 адамнан тұратын құтқарушылардың тәулік бойы кезекшілігін қамтамасыз етеді. Сондай-ақ, «Кімасар» шатқалында дабыл түймелерін бақылау жүйесінің пилоттық жобасы іске қосылды. Бүгінде таулы жерлерде 1000 шақырымнан астам жаяу жүру бағыттары цифрландырылса, оның 500 шақырымы абаттандырылған. Олардың барлығы 2 GIS және ViewRanger платформаларында қолжетімді. Бұл бағыттарда QR кодтары бар стендтерді қоса алғанда, барлық қажетті ақпараттық деректер бар. Онда туристер бағыттардың күрделілігімен, оның ұзақ-

тығымен және жүру уақытымен таныса алады. Бұдан басқа, Үлкен және Кіші Алматы шатқалдарында ағымдағы жылдың соңына дейін жалпы ұзындығы 179 шақырым болатын тау бағыттарын абаттандыруды аяқтау жоспарлануда, сондай-ақ «Горельник», «Просвещенец», «Қызылсай», «Казачка» және «Лунная» алаңында 6 кемпинг аймағын құру бойынша жұмыс жүргізілуде.

«2020 жылы туризм индустриясы коронавирус-тық пандемиядан зардап шеккен экономика салаларының бірі болды. Дегенмен, ішкі туристер саны 422 мың адамды құрады. 2021 жылдың екінші тоқсанының қорытындысы бойынша Алматыдағы туристердің жалпы саны 501,4 мыңнан астам адамды құрады, оның ішінде шетелдік туристер – 54,2 мың, ішкі туристер – 447,2 мыңнан астам», – деді Б. Сағынтаев.

Біздегі тау туризмінің ең үлкен артықшылығы – қала таудың етегінде тұр. Алатауға күнде болмаса да, апта сайын шықсаңыз, тау – тегін спорт. Денсаулыққа тегін инвестиция. Бір рет таудың арнайы киімі мен аяқкиімі, таяғын алып, апта сайын тауға шықсаңыз, жақсы әдет қалыптастырумен қатар, ерік-жігеріңізді жанып, таудың күмістей таза ауасымен күш-қуат, ресурс жинап аласыз әрі бұл – өкпеге жақсы жаттығу. Ниет болса жетіп жатқандай.

Ұлжан НҰРЗАТҚЫЗЫ,
стюардесса:

Алатаудың сұлулығы ғажайып

Жұмыс бабымен қаншама шет мемлекетте боламын. Біз Алматының қадіріне жете алмай жүрміз. Алатаудың етегінде орналасқан қаланың пейзажы сұлу. Мегаполистің шуынан шаршаған сәтте тауға шығып кете аласыз. Жылдың 4 мезгілі де өз уақытында болады. 4 мезгілде 4 түрлі сұлулықты көріп жүрміз. Бұл бізге берілген үлкен ресурс дер едім. Бізге соны визиттік карточка қылуға болады. Кеше ғана құрбыммен Шымбұлаққа шығып қайттық. Шала буланып тұрған терезесін ашып, сыртқа қарағанда Алатаудың сұлулығына таңқалдық. Тоңып отырып басында байқамаппыз. Біз өзіміздегі бар сұлулықты өз деңгейінде көрсетуге күш салуымыз керек.

ДЕНСАУЛЫҚ

ҚАЛАНЫҢ МЕДИЦИНАЛЫҚ ҚУАТЫ

Шаһардың денсаулық сақтау нысандары бойынша жабдықтау көрсеткіші 91,5%-ды құрайды

Нұржамал
ӘЛШЕВА

Әлемді уысынан шығармай ұстаған коронавирус Алматының денсаулық сақтау саласы үшін де үлкен сынақ болғаны жасырын емес. Бірақ қала билігі тарапынан жедел қабылданып, жүйелі түрде атқарылған ауқымды іс-шаралардың нәтижесінде індет біршама еңсеріліп, мегаполистің денсаулық сақтау мекемелері қалыпты ырғағына оралды.

Биыл №6 қалалық емхананы, сондай-ақ ауданаралық туберкулезге қарсы диспансерді күрделі жөндеу және сейсмикалық күшейту жұмыстарын аяқтау есебінен инфрақұрылымды күшейту міндеті орындалды.

Бүгінгі таңда шаһардың денсаулық сақтау нысандары бойынша жабдықтау көрсеткіші 91,5%-ды құрайды. Анестезиология, реанимация және қарқынды терапия бөлімшелерінің жарақтандырылуы 100%-ға дейін жеткізілді.

Жедел медициналық жәрдем жұмысы жақсарды. 3 жаңа қосалқы станция салынды. Бригадалар саны екі есеге артты. Автопарк 70% жаңартылды.

Елдің ғылыми-медициналық әлеуетін шоғырландыру мақсатында Алматыда инфекциялық аурулардың көпбейінді ғылыми-зерттеу кешенінің, сондай-ақ, 3 емхана, 9 отбасылық-дәрігерлік амбулатория, 2 модульдік КТ-орталығының құрылысы басталды.

Балаларға шұғыл көмек көрсету орталығының және №2 БЖКБ қосалқы корпустарының құрылысы, паллиативтік көмек орталығы бар жаңа онкологиялық орталықтың және Медеу ауданында көпбейінді стационардың құрылысы жүргізілуде.

250 төсек-орынды балаларды оңалту орталығын » қайта жаңарту және күрделі жөндеу жоспарлануда. Медицина кадрларының тапшылығын төмендету үшін биыл резиденттерді аса тапшы медициналық мамандықтар бойынша оқытуға 120 грант бөлінді. Медициналық колледжде оқуға 391 грант берілді. Алматы қаласының медициналық ұйымдарында 26 808 қызмет-

Медициналық жабдыктармен жарақтандырылу – 91,5%.

Анестезиология, реанимация және қарқынды терапия бөлімшелерінің жабдыкталуы – 100%.

- Кейінгі екі жылда пандемияға қарамастан, 2 модульдік аурухана мен жұқпалы аурулар ауруханасының филиалы салынды.
- Қаланың 16 ірі стационарында оттегі станциялары орнатылды.
- Көріз суларын зарарсыздандыру және медициналық қалдықтарды кәдеге жарату жүйелері жаңғыртылды.

кер жұмыс істейді, оның ішінде 6343 дәрігер, 13 232 орта медициналық қызметкер, 3872 кіші медициналық персонал және басқа да персонал – 3361 адам. Сондай-ақ, КВИ дерті өршіген жағдайда инфекциялық стационарларда жұмыс істейтін медицина кадрларының резерві дайын.

Бұдан басқа, COVID-19 пандемиясына қарсы іс-қимыл шеңберінде жедел жәрдемді бағыттаудың жаңа моделін енгізу, негізгі клиникалық-диагностикалық бағыттар бойынша бас штаттан тыс мамандар институтын, қаланың барлық реанимация бөлімшесін бақылау үшін жедел ден қою реанимациялық тобын құру есебінен денсаулық сақтау жүйесінің жұмысы күшейтілді. Медициналық препараттар қорын қамтамасыз ету үшін дәрі-дәрмектердің тұрақтандыру қоры, тәулік бойы жұмыс істейтін Пациенттерді бақылау орталығы мен Телемедицина орталығы жедел түрде құрылды.

Алматыдағы медициналық мекемелердің қуаты мықты. Мәселен, елдік деңгейде қызмет көрсететін Онкологиялық орталық заманауи медициналық құрылғылармен

жабдықталған. Бұл жылына 2,5 мыңнан астам операция жасауға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, операциялардың 50%-дан астамы лапароскопиялық әдістермен жүзеге асады, яғни пациенттің жарақаты аз болады.

Скринингтің және онкологиялық науқастарды ерте диагностикалаудың, сондай-ақ емдеумен 100% қамтудың арқасында қатерлі ісіктерден болатын өлім-жітім көрсеткіші 10,6%-ға төмендеген.

Мегаполистегі Кардиология және ішкі аурулар ғылыми-зерттеу институтында жылына 150-ден аса күрделі операция жасалады. Жақында ғана жөндеуден өткен кардиохирургиялық бөлімшесіне 3D визуализациялаудың мүмкіндіктері бар заманауи торакоскопиялық тіреу қондырғысы орнатылған. Бұл жаңа аппаратура кеудені кеспей-ақ жүрек қақпақшаларына аз инвазивті операция жасауға және коронарлық шунттауды орындауға мүмкіндік береді.

Алматы төрінде еліміздегі тұңғыш томатерапия орталығы ашылды. Қазақ онкология және радиология ғылыми-зерттеу институтында ашылған мұндай бірегей орталық әлемнің небәрі 8 елінде ғана қолжетімді. Орталықтағы қатерлі ісік ауруын емдеуде сәулелік терапия жүргізетін құрылғының арқасында дертіне дауа іздеген науқастар енді елімізде де емделе алады. Мұнда күніне 100 адам, жылына 12 мыңға дейін адам қабылдау мүмкіндігі бар.

Жедел медициналық жәрдем жұмысы жақсарды:

- 3 жаңа қосалқы станция салынды;
- бригадалар саны 2 есеге артты;
- автопарк 70%-ға жаңартылды.

2021 жылы:

- 3 емхана, 9 отбасылық-дәрігерлік амбулатория және 2 модульдік КТ-орталығының құрылысы басталды.

ТАҚЫРЫПҚА ОРАЙ

Бейбіткүл БАШЕНОВА,
№5 қалалық емхананың медбикесі:

– Алматымен жанымыз егіз болып кеткендей бүгінде. Кезінде арман қуып осы шаһарға келгенімізде, дәл бүгінгідей дәрежеге көтерілеміз деп ойламағанымыз рас. Алматы бізді бүгінде маман ретінде өсірді. Өспеуге қақымыз да жоқ. Себебі, қазір қала билігі қай салаға да барлық мүмкіндікті жасап отыр. Әсіресе, денсаулық саласына жылда басымдық беріледі. Соның нәтижесінде жыл сайын адами капитал сапасы артып келеді.

Елге ауыр тиген пандемия кезінде де менің әріптестерім мұқалған жоқ. Адам өмірі үшін 24 сағат жұмыс істедік. Ол еңбегіміз қала әкімінің тарапынан бағаланды да. Бүгінде біздің ғана емес, қаладағы барлық аурухана, емхананың материалдық-техникалық базасы қуатты. Заманауи аппараттармен жабдықталған. Сондықтан күрделі деген оталардың өзі өзімізде жасала береді. Ең бастысы – адамдардың денсаулығын қорғау жолында сапалы еңбек етіп жатырмыз.

Қайрат САТЫБАЙ,
зейнеткер:

– Алматы өзінің ежелгі келбетін жоғалтпай дамып, көрейіп келе жатқаны қуантады мені. Қазір биік-биік ғимараттар көптеп бой көтеруде. Заманауи тұрғын үй кешендері де сән түзеуде. Алматыдағы кейінгі жылдардағы жаңашылдықтардың бірі – жаңадан салынып жатқан тұрғын үйлердің жанынан амбулаториялар, емханалар салынуда. Бұл тұрғындардың алысқа ұзап жатпай, күн жоғалтпай, денсаулығын уақытылы қадағалауына мүмкіндік береді. Яғни медициналық мекемелер де бүгінде қолжетімді. Шаһар басшылығына осы орайда алғыс білдіргім келеді.

«ХАЛЫҚ ҮНІНЕ ҚҰЛАҚ АСАТЫН МЕМЛЕКЕТ»

Биыл
Егемен ел болғанымызға –
30 жыл. Осы уақыттағы табыстарымыз
тәуелсіздіктің тал бесігі – Алматымен тығыз байла-
нысты. Тәуелсіздігіміз Алматыда жарияланды. Сондық-
тан бұл шаһардың тарихи рөлі айрықша. Қазір
Алматы – экономикамыздың басты қозғаушы күші.

Қасым-Жомарт ТОҚАЕВ.

«БЮДЖЕТКЕ ҚАТЫСУ»

жобасында алматылықтардың қолтаңбасы бар

Алматыда «Бюджетке қатысу» жобасы сәтті жалғасуда. Аталған жоба шеңберінде екі жыл ішінде саябақтар, скверлер, аулаларды абаттандыру, қоғамдық орындарды жарықтандыру мен жөндеуге құны 7,3 млрд. теңге болатын 322 жоба (2020 жылы – 49 жоба, 2021 жылы – 273 жоба) жүзеге асырылды. Бұл жобадағы бюджеттің үлесі 5%-ды құрайды, бұл белгіленген ең төменгі көлемнен 10 есе көп.

Биыл 795 жобалық ұсыныс түсті, 448-і дауыс беруге жіберілді. Алматылықтар 28 576 дауыс берді, оның ішінде 27 463-і онлайн, ал 1113-і қағаз түрінде. Осылайша «Бюджетке қатысу» аясында 2021 жылы 343 жоба іске асырылуда.

Қала тұрғындарының ең көп дауыс жинаған жобалары қатарында: Бостандық ауданында №3 Оқушылар үйінің аумағын абаттандыру (458), Алатау ауданында «Атлеттер қалашығы» ТК аумағын абаттандыру (424), Алмалы ауданында Шевченко көшесі, 167 мекенжайындағы ауланы жаңарту және көгалдандыру (387), Медеу ауданында №168 мектепке өту үшін Әбілғазы өзені арқылы жаяу жүргіншілер көпірі мен пандусы бар баспалдақ салу (349), Түрксіб ауданында «Қазақстан жастарына патриоттық тәлім беру» тақырыбына мурал салу (325), Әуезов ауданындағы «Мамыр-1» ықшамауданында балалар ойын алаңын күрделі жөндеу (147), Наурызбай ауданындағы «Тастыбұлақ» ықшамауданында жол бойында жабық арық жүйесін орнату (132), Жетісу ауданындағы «Көкжиек» ықшамауданында Жекпе-жек орталығын ашу (112) бар.

■ **АЛМАЛЫ АУДАНЫ** бойынша «Бюджетке қатысу» жобасы аясында 54 жоба жүзеге асырылды. Бүгінгі таңда қалған жобалар бойынша жұмыстар жүргізіліп жатыр. 2022 жылы аудан тұрғындарының қатысуымен әлеуметтік жобаларды жүзеге асыруға 2,5 млрд. теңге бөлінді.

■ **АЛАТАУ АУДАНЫ** аумағында биыл 31 жоба қолға алынған болатын. Мәселен, «Шанырақ» ықшамауданында тұрғындардың бастамасымен «Бюджетке қатысу» жобасы шеңберінде Құрман бабаның кесенесі қайта жаңартылып, сол жерге үлкен ескерткіш қойылып, кесене орнатылды.

«Бюджетке қатысу» жобасы Алатау ауданында келер жылы да жалғасын табатын болады. Нақтырақ айтсақ, 2022 жылға 173 жоба ұсынылып отыр.

■ **ӘУЕЗОВ АУДАНЫ** бойынша 22 жоба мақұлданды.

Бүгінде осы жоба арқылы салынған іргелі «Достық» алаңымен мақтана алады. Оны салуға бюджеттен 67 млн. теңге бөлінген.

Бұл спорт алаңының қосымша аумағында волейбол, жекпе-жек, баскетбол, Workout және балалар алаңдары орналасқан.

■ **БОСТАНДЫҚ АУДАНЫ** бойынша «Бюджетке қатысу» шеңберінде 22 жоба жүзеге асырылды. Ал келер жылы 21 жобаны іске асыру көзделіп отыр.

■ **ЖЕТІСУ АУДАНЫ** бойынша «Бюджетке қатысу» жобасы шеңберінде жергілікті тұрғындардың 18 ұсынысы жүзеге асырылып жатыр.

Осы бағдарлама аясында 2021 жылы 7 қоғамдық кеңістік жөндеуден өтті. 101 мекенжай бойынша балалар және спорт алаңдарына ағымдағы жөндеу жүргізілді, сондай-ақ тұрғындардың көптеген өтініші бойынша жеке секторда 11 алаң салынды.

Бақытжан САҒЫНТАЕВ:

Болашақта «Бюджетке қатысу» жобасы аясында біз қаржыландыруды көбейтіп қана қоймай, атап айтқанда, қаланың шеткі бөлігі үшін жобаларды іріктеу процедураларын одан әрі жетілдіруді көздеп отырмыз. Яғни жыл бойы тұрғындардың ұсынысын жинау жоспарлануда.

■ **МЕДЕУ АУДАНЫ** 30-ға жуық жобаны жүзеге асырып жатыр.

■ **ТҮРКСІБ АУДАНЫ** бойынша «Бюджетке қатысу» бағдарламасы аясында 37 жоба жүзеге асырылуда. Олардың ішінде: спорт пен балалар ойын алаңдарын орнату, аумақтарды көгалдандыру, қоғамдық орындарды жөндеу және жарықтандыру, тұрмыстық қатты қалдықтарды жинауға арналған терең контейнерлік алаңдар бар.

■ **НАУРЫЗБАЙ АУДАНЫ** бойынша «Бюджетке қатысу» бағдарламасы шеңберінде 50 жоба мақұлданды. Жоба аясында 18 жерде балалар мен спорт алаңдары салынуда. 17 мекенжайда жасыл аймақтар ұйымдастырылады. Жаяу жүргіншілер жолдары салынады. Ал қалған 15 жобада арық желісін салу, жарықтандыру, аялдамалар салу және тағы басқалары жүзеге аспақ.

ТАҚЫРЫПҚА ОРАЙ

Әсем БАЛАБЕК,

«Таусамалы» шағынауданының тұрғыны:

– Біз – шаһардың шеткі ауданында тұрамыз.

Бұл аумақтың бұрын шаңғы шығып, құрай басып жататын. Осы «Бюджетке қатысу» жобасы бізге оңтайлы болды. Көшеге шамдар орнатылып, балалар алаңдары салынды. Пандемия кезінде алысқа ұзап шыға алмай қалғанда таза ауада, табиғат аясында, өзіміздің алаңдар мен саябақтарда серуендедік. Қазір де қаланың орталығын іздеп жатпаймыз, қолайлы жағдай өзімізде де жасалған. Жаяу жүргіншілер жолы тап-таза. Орындықтар да орнатылған. Жаңа Алматы жанға сая болып тұр.

Әзірлеген Нұржамал ӘЛШЕВА.

#QAZAQSTAN30

АЛМАТЫНЫҢ АЙШЫҚТЫ НЫСАНДАРЫ

Тәуелсіздіктің 30 жылдығына орай, қалада биыл бірқатар өндірістік, әлеуметтік және инфрақұрылымдық нысандар бой көтерді

Құралай
ИМАНБЕКҚЫЗЫ

Алматы – алып шаһар. Көркімен көпті тамсандырған қаланың бүгінгі келбеті түрлі нысандарымен де көз тартады. Қала аумақтарын көркейтуге үлес қосатын нысандар бүгінде ел игілігі үшін қызмет етуде.

«Теренқұр» жаяу жүргіншілер аймағы да қайта түледі. 4,5 шақырым жағалау табиғатты сақтай отырып, заманауи әдістерді қолдану арқылы абаттандырылды. Салауатты өмір салтын ұстана- тындар соңғы үлгідегі спорт алаңында жаттыға алады. Ал алдағы екі жылда қаланың ортасындағы тағы алты демалыс бағы жөнделіп, қаланың төменгі аудандарында 12 жаңа саябақ салынады.

Алдағы екі жылда Алматыда 12 жаңа саябақ қолданысқа беріліп, тағы 6 демалыс аумағы күрделі жөндеуден өтеді.

«Сарыарқа» және «Бауыржан Момышұлы» метро станциялары жақын арада техника- лық іске қосылады.

Алатау ауданында индустриалды аймақ нысандарының өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ететін жаңа заманауи өрт сөндіру депосы ашылды.

Алатау ауданында Б.Момышұлы кө- шесінің батысына қарай желілі жаңа саябақ салынып, 107,1 га алаңда 600-ге жуық түрлі ағаш отырғызылды.

Наурызбай ауданының №36 емхана- сы жанынан заманауи КТ-аппараты бар диагностикалық орталық пайда- лануға берілді.

•Ал- матыда төрт жол-дың торабы Т.Рысқұлов даңғылы мен Емцов көшесі тоғысатын жолай- рық құрылысы аяқталып, ел игілігі үшін қызмет ете бастады.

• Құлжа тасжолындағы эстакада ашылды. Жалпы ұзындығы – 536 шақырым. Маман- дардың айтуынша, енді Бұқтырма көшесіндегі көлік тығыздығы 30 пайызға, ал Құлжа тасжолында 15 пайызға азаяды деп күтілуде.

• Абай даңғылы бойымен Момышұлы көшесі- нен Алатау көшесіне дейін, одан әрі қаланың батыс шекарасына дейін өтпелі көлік қозғалысы ашылды.

• Индустриалды аймақта үлкен диаметрлі болат дәнекерленген құбырлар шығаратын зауыт іске қосылды.

Түркісіб ауданындағы «Желтоқсан» саябағында ескерткіш тас қаланды.

БІЗДІҢ АНЫҚТАМА

Алдағы күндері Наурызбай және Әуезов аудандарында Nur Otan партиясының аудан- дық филиалдарының жаңа ғимарат- тары ашылады. Наурызбай ауданында №7 ҚҚА қабылдау бөлімшесінің жаңа корпусы да іске қосылады. Алатау ауданының «Томирис» және Наурыз- бай ауданының «Қалқаман» ықша- маудандарында жаңа мектептер, Жетісу ауданында екі жаңа ДСК пайдалануға беріледі.

Ұлан АБДУЛЛАЕВ,
Жасыл экономика басқармасы басшысының орынбасары:

– Қарғалы өзенін су қорғау алқабынан Райымбек даңғылына дейін халыққа қолайлы демалыс орнын салу жоспарлануда. Сонымен қатар, Алатау ауданын «Зерделі» ықшамауданында 40 гектар аумақты құрай- тын үлкен саябақ салу жоспарланып отыр. Қоғамдық демалыс орындарын дамыту бағдарламасының басты мақсаты – мегаполистің әр ауданында тұрғындарға қолайлы жағдай жасау. Сонымен қатар, қаладағы жасыл желек қорын сақтау.

Алматыда бірнеше базарларда әлеуметтік ет дүкендері ашылды

Қазіргі уақытта әкімдік әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларының барлық 19 атауына, оның ішінде сиыр етіне (жауырын-төс бөлігі) бағаны тұрақтандыру бойынша бірқа- тар кешенді және жедел шаралар қабылдауда.

Осылайша берілген айналым қарыздары шеңберінде «Магнум» сауда желісінің сөрелерінде, сондай-ақ «Asyl Meat» ЖШС өндірушісінің 6 фирмалық дүкендерінде 2050 тт/кг баға бойынша сиыр етінің бағалары белгіленеді.

САНДАР СӨЙЛЕЙДІ

САНДАР СӨЙЛЕЙДІ

			057	Жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар мамандар даярлау және білім алушыларға әлеуметтік қолдау көрсету	624 880,0
		360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	78 552,0
			057	Жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар мамандар даярлау және білім алушыларға әлеуметтік қолдау көрсету	78 552,0
		360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	11 999 321,0
			001	Жергілікті деңгейде білім беру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	391 011,0
			006	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру ұйымдарында білім беру жүйесін акпараттандыру	315 261,0
			007	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру мекемелер үшін оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендерді сатып алу және жеткізу	3 263 457,0
			009	Республикалық маңызы бар қала, астана ауқымындағы мектеп олимпиадаларын және мектептен тыс іс-шараларды өткізу	538 183,0
			013	Балалар мен жасөспірімдердің психикалық денсаулығын зерттеу және халыққа психологиялық-педагогикалық консультациялық көмек көрсету	815 535,0
			014	Дамуында проблемалары бар балалар мен жасөспірімдердің оңалту және әлеуметтік бейімдеу	248 147,0
			021	Жетім баланы (жетім балаларды) және ата-аналарының қамқорлығынсыз қалған баланы (балаларды) күтіп-ұстауға асыраушыларына ай сайынғы ақшалай қаражат төлемдері	355 048,0
			027	Жетім баланы (жетім балаларды) және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған баланы (балаларды) асырап алғаны үшін Қазақстан азаматтарына біржолғы ақша қаражатын төлеуге арналған төлемдер	4 595,0
			067	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	6 068 084,0
05				Денсаулық сақтау	41 235 175,0
		314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	2 614 429,0
			009	Алматы қаласында қоғамдық денсаулық объектілерін сейсмикалық күшейту	68 156,0
			038	Қоғамдық денсаулық объектілерін салу және реконструкциялау	2 546 273,0
		322		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	8 152 697,0
			005	Қаржы лизингті шарттарында сатып алынған санитариялық көлік және сервистік қызмет көрсетуші талап ететін медициналық бұйымдар бойынша лизинг төлемдерін өтеу	1 143 096,0
			006	Ана мен баланы қорғау жөніндегі көрсетілетін қызметтер	327 489,0
			007	Салауатты өмір салтын насихаттау	25 571,0
			041	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті өкілдік органдарының шешімі бойынша тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемін қосымша қамтамасыз ету	6 656 541,0
		322		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	2 777 578,0
			027	Халыққа иммундық профилактика жүргізу үшін вакциналарды және басқа медициналық иммундық биологиялық препараттарды орталықтандырылған сатып алу және сақтау	2 777 578,0
		322		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	1 211 224,0
			039	Республикалық бюджет қаражаты есебінен көрсетілетін көмекті қоспағанда ауылдық денсаулық сақтау субъектілерінің амбулаториялық-емханалық қызметтерді және медициналық қызметтерді көрсетуі және Саил-орталықтардың қызмет көрсетуі	1 211 224,0
		322		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	35 959,0
			029	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың арнайы медициналық жабдықтау базалары	35 959,0
		322		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	26 443 288,0
			001	Жергілікті деңгейде денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	259 815,0
			008	Қазақстан Республикасында ЖИТС профилактикасы және оған қарсы күрес жөніндегі іс-шараларды іске асыру	53 764,0
			016	Азаматтарды елдімекеннен тыс жерлерде емделу үшін тегін және жеңілдетілген жол жүрумен қамтамасыз ету	5 324,0
			018	Қоғамдық денсаулық саласындағы акпараттық талдамалық қызметтер	142 581,0
			033	Медициналық қоғамдық денсаулық ұйымдарының күрделі шығыстары	21 828 839,0
			051	COVID-19 коронавирустық инфекциясының таралуының алдын алу жөніндегі іс-шараларды іске асыру жөніндегі қызметтер	4 152 965,0
06				Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру	36 299 879,0
		314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	856 487,0
			039	Әлеуметтік әл-ауқат объектілерін салу және реконструкциялау	856 487,0
		327		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың әлеуметтік әл-ауқат басқармасы	10 221 682,0
			002	Жалпы үлгідегі медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызмет көрсету орталықтарында қарттар мен мүгедектерге арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	1 206 316,0
			006	Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек	4 769 953,0
			020	Психоневрологиялық медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызмет көрсету орталықтарында психоневрологиялық аурулармен ауыратын мүгедектер үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	2 345 667,0
			021	Оңалту орталықтарында қарттарға, мүгедектерге, оның ішінде мүгедек балаларға арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	627 433,0
			022	Балалар психоневрологиялық медициналық-әлеуметтік мекемелерінде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында психоневрологиялық патологиялары бар мүгедек балалар үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	1 271 158,0

			057	Атаулы мемлекеттік әлеуметтік көмек алушылар болып табылатын жеке тұлғаларды телевизиялық абоненттік жалғамалармен қамтамасыз ету	1 155,0
		360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	1 118 018,0
			016	Жетім балаларды, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды әлеуметтік қамсыздандыру	879 204,0
			037	Әлеуметтік сауықтандыру	238 814,0
		123		Қаладағы аудан әкімінің аппараты	1 005 920,0
			003	Мұқтаж азаматтарға үйінде әлеуметтік көмек көрсету	1 005 920,0
		317		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобильділік басқармасы	4 000 000,0
			017	Жергілікті өкілдік органдардың шешімі бойынша қалалық қоғамдық көлікте (таксиден басқа) жеңілдікпен, тегін жол жүру түрінде азаматтардың жекелеген санаттарын әлеуметтік қолдау	4 000 000,0
		327		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың әлеуметтік әл-ауқат басқармасы	12 036 811,0
			003	Жұмыспен қамту бағдарламасы	4 316 030,0
			007	Тұрғын үйге көмек көрсету	55 500,0
			008	Жергілікті өкілдік органдардың шешімі бойынша азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек	2 056 764,0
			009	Мүгедектерді әлеуметтік қолдау	1 088 271,0
			015	Оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес мұқтаж мүгедектерді міндетті гигиеналық құралдармен қамтамасыз ету, қозғалуға қиындығы бар бірінші топтағы мүгедектерге жеке көмекшінің және есту бойынша мүгедектерге қолмен көрсететін тұл маманының қызметтерін ұсыну	3 320 368,0
			016	Белгілі бір тұрғылықты жері жоқ адамдарды әлеуметтік бейімдеу	284 569,0
			018	Мұқтаж азаматтарға үйде әлеуметтік көмек көрсету	438 291,0
			030	Жұмыспен қамту орталықтарын қамтамасыз ету	477 018,0
		321		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тұрғын үй және тұрғын саясаты басқармасы	1 000 000,0
			068	Әлеуметтік көмек ретінде тұрғын үй сертификаттарын беру	1 000 000,0
		325		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық даму басқармасы	44 606,0
			077	Қазақстан Республикасында мүгедектердің құқықтарын қамтамасыз етуге және өмір сүру сапасын жақсарту	44 606,0
		327		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың әлеуметтік әл-ауқат басқармасы	6 016 355,0
			001	Жергілікті деңгейде жұмыспен қамтуды қамтамасыз ету, еңбек және көші-қон саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	1 189 163,0
			013	Жәрдемқылдарды және басқа да әлеуметтік төлемдерді есептеу, төлеу мен жеткізу бойынша қызметтерге ақша төлеу	48 124,0
			019	Үкіметтік емес ұйымдарда мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты орналастыру	1 782 385,0
			026	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	724 000,0
			028	Күш көрсету немесе күш көрсету қауіпі салдарынан қиын жағдайларға тап болған тәуекелдер тобындағы адамдарға қызметтер	145 920,0
			045	Қазақстан Республикасында мүгедектердің құқықтарын қамтамасыз етуге және өмір сүру сапасын жақсарту	1 722 481,0
			053	Кохлеарлық импланттарға дәлдеп сөйлеу процессорларын ауыстыру және келтіру бойынша қызмет көрсету	349 860,0
			067	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	54 422,0
07				Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	125 358 266,0
		314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	25 651 432,0
			012	Коммуналдық тұрғын үй қорының тұрғын үйін жобалау және (немесе) салу, реконструкциялау	8 549 727,0
			017	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	9 541 705,0
			098	Коммуналдық тұрғын үй қорының тұрғын үйлерін сатып алу	7 560 000,0
		316		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетикалық және инфрақұрылымдық даму басқармасы	5 299 311,0
			008	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	5 299 311,0
		321		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тұрғын үй және тұрғын саясаты басқармасы	1 207 389,0
			001	Жергілікті деңгейде тұрғын үй және техникалық құрылыстарды қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету мәселелері бойынша мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	591 049,0
			007	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	616 340,0
		351		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жер қатынастары басқармасы	9 446 695,0
			010	Мемлекеттік қажеттіліктер үшін жер учаскелерін алып қою, оның ішінде сатып алу жолымен алып қою және осыған байланысты жылжымайтын мүлікті иеліктен айыру	9 446 695,0
		314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	2 738 116,0
			013	Қаланы абаттандыруды дамыту	2 738 116,0
		315		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жасыл экономика басқармасы	11 225 093,0
			017	Қаланы абаттандыруды дамыту	11 225 093,0
		316		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетикалық және инфрақұрылымдық даму басқармасы	23 628 288,0
			001	Жергілікті деңгейде энергетика және инфрақұрылымдық даму саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	220 573,0
			007	Сумен жабдықтау және су бұру жүйесін дамыту	23 025 642,0
			016	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	8 689,0
			028	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық меншігіндегі жылу жүйелерін пайдалануды ұйымдастыру	373 384,0
		123		Қаладағы аудан әкімінің аппараты	45 340 121,0
			008	Елдімекендердегі көшелерді жарықтандыру	2 422 884,0
			009	Елдімекендердің санитариясын қамтамасыз ету	13 152 574,0
			010	Жерлеу орындарын ұстау және туыстары жоқ адамдарды жерлеу	236 000,0
			011	Елдімекендерді абаттандыру мен көгалдандыру	29 528 663,0
		314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	335 016,0

		007	Елдімекендерді абаттандыру мен көгалдандыру	335 016,0
	315		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жасыл экономика басқармасы	386 805,0
		018	Қаланы абаттандыру мен көгалдандыру	386 805,0
	316		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энерготиімділік және инфрақұрылымдық даму басқармасы	100 000,0
		041	Профилактикалық дезинсекция мен дератизация жүргізу (инфекциялық және паразиттік аурулардың табиғи ошақтарының аумағындағы, сондай-ақ инфекциялық және паразиттік аурулардың ошақтарындағы дезинсекция мен дератизацияны қоспағанда)	100 000,0
08			Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістік	33 034 927,0
	123		Қаладағы аудан әкімінің аппараты	56 000,0
		006	Жергілікті деңгейде мәдени-демалыс жұмыстарын қолдау	56 000,0
	314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	66 401,0
		014	Мәдениет объектілерін дамыту	66 401,0
	361		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	9 846 632,0
		004	Мәдени-демалыс жұмысын қолдау	7 166 794,0
		005	Тарихи-мәдени мұраны сақтауды және оған қолжетімділікті қамтамасыз ету	483 586,0
		006	Мемлекет қайраткерлерін мәңгі есте сақтау	78 000,0
		007	Театр және музыка өнерін қолдау	1 469 570,0
		008	Зоопарктер мен дендропарктердің жұмыс істеуін қамтамасыз ету	648 682,0
	314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	1 639 231,0
		018	Спорт объектілерін дамыту	1 639 231,0
	323		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	10 038 786,0
		001	Жергілікті деңгейде спорт саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	101 166,0
		002	Жергілікті деңгейде спорттық жарыстар өткізу	2 037 156,0
		003	Республикалық және халықаралық спорттық жарыстарға әртүрлі спорт түрлері бойынша құрама командалары мүшелерінің дайындығы және қатысуы	5 529 306,0
		005	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	3 476,0
		016	Мемлекеттік қалалық спорттық ұйымдардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету	1 032 330,0
		032	Бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	1 335 352,0
	313		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың цифрландыру басқармасы	2 090 067,0
		001	Жергілікті деңгейде цифрландыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	2 090 067,0
	325		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық даму басқармасы	3 700 900,0
		005	Мемлекеттік ақпараттық саясат жүргізу жөніндегі қызметтер	3 700 900,0
	361		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	1 544 831,0
		009	Қалалық кітапханалардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету	1 043 047,0
		010	Архив қорының сақталуын қамтамасыз ету	501 784,0
	380		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың туризм басқармасы	1 498 819,0
		001	Жергілікті деңгейде туризм саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	126 155,0
		002	Туристік қызметті реттеу	1 368 047,0
		004	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	4 617,0
	304		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың креативтік индустриялар басқармасы	814 745,0
		001	Жергілікті деңгейде креативтік индустрия саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	110 882,0
		002	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	4 862,0
		003	Қаланың креативтік индустриясын қолдау бойынша қалалық іс-шаралар өткізу	699 001,0
	325		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық даму басқармасы	1 364 442,0
		001	Қоғамдық даму саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру	787 862,0
		003	Жастар саясаты саласында іс-шараларды іске асыру	548 974,0
		032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	27 606,0
	361		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	374 073,0
		001	Жергілікті деңгейде мәдениет саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	169 858,0
		003	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	7 757,0
		032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	196 458,0
09			Отын-энергетика көшені және жер қойнауын пайдалану	21 585 731,0
	316		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энерготиімділік және инфрақұрылымдық даму басқармасы	21 585 731,0
		012	Жылу-энергетикалық жүйені дамыту	21 585 731,0
10			Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	7 455 360,0
	326		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы	1 601 459,0
		011	Мал көмілділерінің (биотермиялық пішіңқырлардың) жұмыс істеуін қамтамасыз ету	4 500,0
		014	Эпизоотияға қарсы іс-шаралар жүргізу	247 833,0
		016	Ауыл шаруашылығы жануарларын сәйкестендіру жөніндегі іс-шараларды өткізу	48 282,0
		021	Ауыл шаруашылық дақылдарының зиянды организмдеріне қарсы күрес жөніндегі іс-шаралар	19 600,0
		022	Қаңғыбас иттер мен мысықтарды аулауды және жоюды ұйымдастыру	182 213,0
	034		Жеке және заңды тұлғаларға жеміс дақылдарының бактериялық күйгін жұқтырған жойылған жеміс-жидек дақылдарын отырғызу мен өсіру шығындарын өтеу	601,0
		047	Жануарлардың саулығы мен адамның денсаулығына қауіп төндіретін, алып қоймай залалсыздандырылған (зәрарсыздандырылған) және қайта өңделген жануарлардың, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізаттың құнын иелеріне өтеу	801,0
		050	Инвестициялар салынған жағдайда агроөнеркәсіптік кешен субъектісі көтерген шығыстардың бөліктерін	400 000,0

			055	Агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін қаржылық сауықтыру жөніндегі бағыт шеңберінде кредиттік және лизингтік міндеттемелер бойынша пайыздық мөлшерлемені субсидиялау	175 136,0
			056	Ауыл шаруашылығы малын, техниканы және технологиялық жабдықты сатып алуға кредит беру, сондай-ақ лизинг кезінде сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау	522 493,0
		315		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жасыл экономика басқармасы	826 139,0
			009	Коммуналдық меншіктегі су шаруашылығы құрылыстарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	826 139,0
		315		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жасыл экономика басқармасы	4 770 958,0
			001	Жергілікті деңгейде қоршаған ортаны қорғау және жасыл экономиканы дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	182 982,0
			004	Қоршаған ортаны сауықтыру бойынша іс-шаралар	2 614 832,0
			005	Экожүйе объектілерін дамыту	1 234 077,0
			006	Ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды күтіп-ұстау және қорғау	573 214,0
			032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	165 853,0
		351		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жер қатынастары басқармасы	256 804,0
			001	Республикалық маңызы бар қала, астана аумағында жер қатынастарын реттеу саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	249 380,0
			008	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	7 424,0
11				Өнеркәсіп, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі	3 674 594,0
		314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	265 674,0
			001	Жергілікті деңгейде құрылыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	254 805,0
			003	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	10 869,0
		319		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық жоспарлау және урбанистика басқармасы	3 013 599,0
			001	Жергілікті деңгейде сәулет және құрылыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	499 109,0
			002	Елді мекендердегі құрылыстардың бас жоспарын әзірлеу	2 514 490,0
		324		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қала құрылысын бақылау басқармасы	395 321,0
			001	Жергілікті мемлекеттік қала құрылысы және жерді бақылау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	358 984,0
			003	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	36 337,0
12				Көлік және коммуникация	112 173 639,0
		317		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобилділік басқармасы	41 396 126,0
			007	Көлік инфрақұрылымын дамыту	20 646 126,0
			016	Автомобиль жолдарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	20 750 000,0
		317		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобилділік басқармасы	70 777 513,0
			001	Жергілікті деңгейде жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары саласында мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	764 271,0
			003	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	11 218,0
			008	Метрополитендегі жолаушылар тасымалын субсидиялау	10 921 141,0
			009	Әлеуметтік маңызы бар ішкі қатынастар бойынша жолаушылар тасымалдарын субсидиялау	56 744 363,0
			011	Жол жүрісін реттеудің техникалық құралдарын салу және реконструкциялау	2 336 520,0
13				Басқалар	42 648 862,0
		316		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетикалық және инфрақұрылымдық даму басқармасы	203 312,0
			040	Арнайы экономикалық аймақтардың, индустриялық аймақтардың, индустриялық паркттердің инфрақұрылымын дамыту	203 312,0
		326		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы	6 133 375,0
			005	«Бизнестің жол картасы–2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде жеке кәсіпкерлікті қолдау	959 647,0
			017	«Бизнестің жол картасы–2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде кредиттер бойынша пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялау	4 756 083,0
			018	«Бизнестің жол картасы–2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде шағын және орта бизнеске кредиттерді ішінара кепілдендіру	372 645,0
			082	«Бизнестің жол картасы–2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде жаңа бизнес-идеяларды іске асыру үшін жас кәсіпкерлерге мемлекеттік гранттар беру	45 000,0
		314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	5 840 185,0
			031	Әкімшілік ғимараттар кешенін салу	5 840 185,0
		315		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жасыл экономика басқармасы	2 106 304,0
			096	Мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалар бойынша мемлекеттік міндеттемелерді орындау	2 106 304,0
		316		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетикалық және инфрақұрылымдық даму басқармасы	6 402 013,0
			096	Мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалар бойынша мемлекеттік міндеттемелерді орындау	6 402 013,0
		317		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобилділік басқармасы	4 250 337,0
			096	Мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалар бойынша мемлекеттік міндеттемелерді орындау	4 250 337,0
		320		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың стратегия және бюджет басқармасы	15 549 200,0
			003	Жергілікті бюджеттік инвестициялық жобалардың техникалық-экономикалық негіздемелерін және мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалардың, оның ішінде концессиялық жобалардың конкурстық құжаттамаларын әзірлеу немесе түзету, сондай-ақ қажетті сараптамаларын жүргізу, мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобаларды, оның ішінде концессиялық жобаларды консультациялық сүйемелеу	300 000,0

			013	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органның резерві	15 249 200,0
		323		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	1 232 862,0
			096	Мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалар бойынша мемлекеттік міндеттемелерді орындау	1 232 862,0
		326		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы	931 274,0
			001	Жергілікті деңгейде кәсіпкерлік, өнеркәсіп, инвестициялар және ауыл шаруашылық, ветеринария саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	550 680,0
			003	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	13 360,0
			004	Индустриялық-инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау шеңберінде іс-шараларды іске асыру	367 234,0
14				Борышқа қызмет көрсету	7 332 671,0
		320		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың стратегия және бюджет басқармасы	7 332 671,0
			005	Жергілікті атқарушы органдардың борышына қызмет көрсету	7 328 376,0
			018	Жергілікті атқарушы органдардың республикалық бюджеттен қарыздар бойынша сыйақылар мен өзге де төлемдерді төлеу бойынша борышына қызмет көрсету	4 295,0
15				Трансферттер	230 437 000,0
		320		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың стратегия және бюджет басқармасы	230 437 000,0
			007	Бюджеттік алып қоюлар	211 516 094,0
			024	Заңнаманы өзгертуге байланысты жоғары тұрған бюджеттің шығындарын өтеуге төменгі тұрған бюджеттен ағымдағы нысаналы трансферттер	18 920 906,0
				III. Таза бюджеттік кредит беру	14 097 244,0
				Бюджеттік кредиттері	15 000 000,0
07				Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	15 000 000,0
		321		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тұрғын үй және тұрғын саясаты басқармасы	15 000 000,0
			012	Тұрғын үй қарыздарын беру үшін «Қазақстанның Тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» акционерлік қоғамына бюджеттік кредит беру	15 000 000,0
05				Бюджеттік кредиттерді өтеу	902 756,0
		1		Мемлекеттік бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	902 756,0
			06	Қарыз алушы банктерге жергілікті бюджеттен берілген бюджеттік кредиттер бойынша сыйақылар	902 756,0
				IV. Қаржы активтерімен жасалатын операциялар бойынша сальдо	41 099 396,0
				Қаржы активтерін сатып алу	41 436 396,0
12				Көлік және коммуникация	10 301 656,0
		317		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобилділік басқармасы	10 301 656,0
			019	Метрополитен салуға заңды тұлғалардың жарғылық капиталын ұлғайту	10 301 656,0
13				Басқалар	31 134 740,0
		316		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетикалық және инфрақұрылымдық даму басқармасы	6 940 921,0
			065	Заңды тұлғалардың жарғылық капиталын қалыптастыру немесе ұлғайту	6 940 921,0
		317		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобилділік басқармасы	21 291 032,0
			065	Заңды тұлғалардың жарғылық капиталын қалыптастыру немесе ұлғайту	21 291 032,0
		321		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тұрғын үй және тұрғын саясаты басқармасы	2 902 787,0
			065	Заңды тұлғалардың жарғылық капиталын қалыптастыру немесе ұлғайту	2 902 787,0
06				Мемлекеттің қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдер	337 000,0
		1		Қаржы активтерін ел ішінде сатудан түсетін түсімдер	337 000,0
			02	Коммуналдық меншіктегі заңды тұлғалардың қатысу үлестерін, бағалы қағаздарын сатудан түсетін түсімдер	50 000,0
			05	Мүліктік кешен түріндегі коммуналдық мемлекеттік мекемелер мен мемлекеттік кәсіпорындарды және коммуналдық мемлекеттік кәсіпорындардың жедел басқаруындағы немесе шаруашылық жүргізуденді өзге мемлекеттік мүлікті сатудан түсетін түсімдер	287 000,0
				V. Бюджеттік дефицит	-2 413 148,0
				VI. Бюджет дефицитін қаржыландыру	2 413 148,0

Алматы қаласы мәслихатының 2021 жылғы 14 желтоқсандағы №101 шешіміне 2-қосымша

Алматы қаласының 2023 жылға арналған бюджеті

Санаты	Атауы		Сомасы, мың теңге
	Сыныбы	Ішкі сыныбы Специфика	
	1	2	3
		I. Кірістер	1 010 617 403,0
	1	Салықтық түсімдер	839 644 827,0
	01	Табыс салығы	564 120 657,0
		Корпоративтік табыс салығы	271 415 016,0
		Жеке табыс салығы	292 705 641,0
	03	Әлеуметтік салық	181 122 151,0
		Әлеуметтік салық	181 122 151,0
	04	Меншікке салынатын салықтар	59 090 114,0
		Мүлікке салынатын салықтар	36 358 339,0
		Жер салығы	4 135 740,0
		Көлік құралдарына салынатын салық	18 575 183,0
	5	Бірыңғай жер салығы	20 852,0
	05	Тауарларға, жұмыстарға және қызметтерге салынатын ішкі салықтар	29 878 736,0
		Акциздер	17 345 080,0
	2	Табиғи және басқа да ресурстарды пайдаланғаны үшін түсетін түсімдер	3 781 970,0
		Кәсіпкерлік және кәсіби қызметті жүргізгені үшін алынатын алымдар	8 751 686,0
	08	Заңдық маңызы бар әрекеттерді жасағаны және (немесе) оған уәкілеттігі бар мемлекеттік органдар немесе лауазымды адамдар құжаттар бергені үшін алынатын міндетті төлемдер	5 433 169,0
	1	Мемлекеттік баж	5 433 169,0
2		Салықтық емес түсімдер	4 359 589,0
	01	Мемлекеттік меншіктен түсетін кірістер	2 680 647,0
		Мемлекеттік кәсіпорындардың таза кірісі бөлігінің түсімдері	397 886,0
	1	Мемлекет меншігіндегі акциялардың мемлекеттік пакеттеріне дивидендтер	679 594,0
	3	Мемлекет меншігінде тұрған, заңды тұлғалардағы қатысу үлесіне кірістер	144 135,0
	4		

		5	Мемлекет меншігіндегі мүлікті жалға беруден түсетін кірістер	1 440 200,0	
		7	Мемлекеттік бюджеттен берілген кредиттер бойынша сыйақылар	18 832,0	
	02		Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелердің тауарларды (жұмыстарды, қызметтерді) өткізуінен түсетін түсімдер	4 300,0	
		1	Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелердің тауарларды (жұмыстарды, қызметтерді) өткізуінен түсетін түсімдер	4 300,0	
	06		Өзге де салықтық емес түсімдер	1 674 642,0	
		1	Өзге де салықтық емес түсімдер	1 674 642,0	
3			Негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер	15 405 198,0	
	01		Мемлекеттік мекемелерге бекітілген мемлекеттік мүлікті сату	11 065 198,0	
		1	Мемлекеттік мекемелерге бекітілген мемлекеттік мүлікті сату	11 065 198,0	
	03		Жерді және материалдық емес активтерді сату	4 340 000,0	
		1	Жерді сату	4 040 000,0	
		2	Материалдық емес активтерді сату	300 000,0	
4			Трансферттер түсімдері	151 207 789,0	
	02		Мемлекеттік басқарудың жоғары тұрған органдарынан түсетін трансферттер	151 207 789,0	
		1	Республикалық бюджеттен түсетін трансферттер	151 207 789,0	
Функционалдық топ				Сомасы, мың теңге	
Функционалдық кіші топ			Бағдарлама		
Бюджеттік бағдарламалардың әкімшісі					
			Атауы		
			II. Шығындар	1 004 313 820,0	
01			Жалпы сипаттағы мемлекеттік қызметтер	7 569 296,0	
		111	Республикалық маңызы бар қала, астана мәслихатының аппараты	264 698,0	
			001	Республикалық маңызы бар қала, астана мәслихатының қызметін қамтамасыз ету	264 698,0
		121	Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің аппараты	2 122 164,0	
			001	Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің қызметін қамтамасыз ету	2 122 164,0
		123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	2 340 705,0	
			001	Қаладағы аудан әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	2 340 705,0
		325	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық даму басқармасы	123 282,0	
			013	Республикалық маңызы бар қала, астана Қазақстан халқы Ассамблеясының қызметін қамтамасыз ету	123 282,0
		379	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тексеру комиссиясы	380 897,0	
			001	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тексеру комиссиясының қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	380 897,0
		318	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік активтер басқармасы	496 720,0	
			001	Жергілікті деңгейде коммуналдық мүлікті және мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	424 451,0
			010	Жекешелендіру, коммуналдық меншікті басқару, жекешелендіруден кейінгі қызмет және осыған байланысты дауларды реттеу	14 018,0
			011	Коммуналдық меншікке түскен мүлікті есепке алу, сақтау, бағалау және сату	58 251,0
		320	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың стратегия және бюджет басқармасы	64 485,0	
			010	Салық салу мақсатында мүлікті бағалауды жүргізу	64 485,0
		320	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың стратегия және бюджет басқармасы	949 668,0	
			001	Экономикалық саясат, жоспарлау және бюджетті атқару саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	949 668,0
		369	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың дін істері басқармасы	826 677,0	
			001	Жергілікті деңгейде дін қызметі саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	624 282,0
			004	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	10 740,0
			005	Өңірде діни ахуалды зерделеу және талдау	191 655,0
02			Қорғаныс	3 372 017,0	
		121	Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің аппараты	474 148,0	
			010	Жалпыға бірдей әскери міндетті атқару шеңберіндегі іс-шаралар	126 797,0
			011	Аумақтық қорғанысты даярлау және республикалық маңызы бар қаланың, астананың аумақтық қорғаныс	347 351,0
		121	Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің аппараты	1 632 083,0	
			014	Республикалық маңызы бар қалалар, астана ауқымындағы төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою	1 632 083,0
			387	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың бюджетінен қаржыландырылатын табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар, азаматтық қорғаныс саласындағы органдардың аумақтық органы	1 265 786,0
			004	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың азаматтық қорғаныс іс-шаралары	1 265 786,0
03			Қоғамдық тәртіп, қауіпсіздік, құқықтық, сот, қылмыстық-атқару қызметі	22 854 901,0	
		314	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	2 000 000,0	
			021	Қоғамдық тәртіп және қауіпсіздік объектілерін салу	2 000 000,0
		352	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың бюджетінен қаржыландырылатын атқарушы ішкі істер органы	16 587 641,0	
			001	Республикалық маңызы бар қала, астана аумағында қоғамдық тәртіп пен қауіпсіздікті сақтау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер қамтамасыз ету	16 569 641,0
		003	Қоғамдық тәртіпті қорғауға қатысатын азаматтарды көтермелеу	18 000,0	
		317	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобильділік басқармасы	4 267 260,0	
			004	Елдімекендерде жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету	4 267 260,0

04			Білім беру	325 517 744,0
	314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	5 000 000,0
		006	Алматы қаласында мектепке дейінгі ұйымдарды сейсмикалық күшейту	2 000 000,0
		037	Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту объектілерін салу және реконструкциялау	3 000 000,0
	360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	49 233 488,0
		034	Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту	49 233 488,0
	314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	42 263 829,0
		027	Алматы қаласында орта білім беру объектілерін сейсмикалық күшейту	4 263 829,0
		028	Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру объектілерін салу және реконструкциялау	29 500 000,0
		069	Қосымша білім беру объектілерін салу және реконструкциялау	8 500 000,0
		323	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	5 273 753,0
		006	Балалар мен жасөспірімдерге спорт бойынша қосымша білім беру	4 327 535,0
		007	Мамандандырылған білім беру ұйымдарында спорттағы дарынды балаларға жалпы білім беру	946 218,0
	360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	174 017 607,0
		003	Жалпы білім беру	82 875 569,0
		004	Арнаулы білім беру бағдарламалары бойынша жалпы білім беру	6 757 412,0
		005	Мамандандырылған білім беру ұйымдарында дарынды балаларға жалпы білім беру	2 723 096,0
		008	Балаларға қосымша білім беру	6 370 723,0
		019	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру мекемелеріне жұмыстағы жоғары көрсеткіштері үшін гранттар беру	50 880,0
		040	Мемлекеттік орта білім беру ұйымдарында жан басына шаққандағы қаржыландыруды іске асыруға	75 239 927,0
		322	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	786 321,0
		043	Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарында мамандар даярлау	786 321,0
	360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	29 144 600,0
		018	Кәсіптік оқытуды ұйымдастыру	54 055,0
		024	Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында мамандар даярлау	29 090 545,0
	121		Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің аппараты	5 280,0
		019	Сайлау процесіне қатысушыларды оқыту	5 280,0
	322		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	312 077,0
		003	Қадрлардың біліктілігін арттыру және оларды қайта даярлау	312 077,0
	360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	5 431 586,0
		038	Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017–2021 жылдарға арналған «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде кадрлардың біліктілігін арттыру, даярлау және қайта даярлау	5 431 586,0
		322	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	656 124,0
		057	Жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар мамандар даярлау және білім алушыларға әлеуметтік қолдау көрсету	656 124,0
	360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	78 552,0
		057	Жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар мамандар даярлау және білім алушыларға әлеуметтік қолдау көрсету	78 552,0
	360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	13 314 527,0
		001	Жергілікті деңгейде білім беру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	394 969,0
		006	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру ұйымдарында білім беру жүйесін ақпараттандыру	387 807,0
		007	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру мекемелері үшін оқулықтар мен оқу-әдістемелік көмектерді сатып алу және жеткізу	3 459 264,0
		009	Республикалық маңызы бар қала, астана ауқымындағы мектеп олимпиадаларын және мектептен тыс іс-шараларды өткізу	596 565,0
		013	Балалар мен жасөспірімдердің психикалық денсаулығын зерттеу және халыққа психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялық көмек көрсету	988 989,0
		014	Дамуында проблемалары бар балалар мен жасөспірімдердің оналту және әлеуметтік бейімдеу	307 693,0
		021	Жетім баланы (жетім балаларды) және ата-аналарының қамқорынсыз қалған баланы (балаларды) күтіп-ұстауға асыраушыларына ай сайынғы ақшалай қаражат төлемдері	376 351,0
		027	Жетім баланы (жетім балаларды) және ата-аналарының қамқорынсыз қалған баланы (балаларды) асырап алғаны үшін Қазақстан азаматтарына біржолғы ақша қаражатын төлеуге арналған төлемдер	4 871,0
		067	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	6 798 018,0
05			Денсаулық сақтау	51 960 545,0
	314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	11 590 000,0
		009	Алматы қаласында қоғамдық денсаулық объектілерін сейсмикалық күшейту	2 000 000,0
		038	Қоғамдық денсаулық объектілерін салу және реконструкциялау	9 590 000,0
		322	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	8 421 877,0
		005	Қаржы лизингі шарттарында сатып алынған санитариялық көлік және сервистік қызмет көрсетуді талап ететін медициналық бұйымдар бойынша лизинг төлемдерін өтеу	1 042 889,0
		006	Ана мен баланы қорғау жөніндегі көрсетілетін қызметтер	364 049,0
		007	Салауатты өмір салтын насихаттау	25 571,0
		041	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті өкілдік органдарының шешімі бойынша тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемін қосымша қамтамасыз ету	6 989 368,0

		322	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	2 798 033,0
		027	Халыққа иммундық профилактика жүргізу үшін вакциналарды және басқа медициналық иммундық биологиялық препараттарды орталықтандырылған сатып алу және сақтау	2 798 033,0
		322	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	1 347 155,0
		039	Республикалық бюджет қаражаты есебінен көрсетілетін көмекті қоспағанда ауылдық денсаулық сақтау субъектілерінің амбулаториялық-емханалық қызметтерді және медициналық қызметтерді көрсетуі және Call-орталықтардың қызмет көрсетуі	1 347 155,0
		322	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	43 126,0
		029	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың арнайы медициналық жабдықтау базалары	43 126,0
		322	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	27 760 354,0
		001	Жергілікті деңгейде денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	270 406,0
		008	Қазақстан Республикасында ЖИТС профилактикасы және оған қарсы күрес жөніндегі іс-шараларды іске асыру	53 754,0
		016	Азаматтарды елді мекеннен тыс жерлерде өмірлеу үшін тегін және жеңілдетілген жол жүрумен қамтамасыз ету	5 590,0
		018	Қоғамдық денсаулық саласындағы ақпараттық талдамалық қызметтер	149 710,0
		033	Медициналық қоғамдық денсаулық ұйымдарының күрделі шығыстары	22 920 281,0
		051	COVID-19 коронавирустық инфекциясының таралуының алдын алу жөніндегі іс-шараларды іске асыру жөніндегі қызметтер	4 360 613,0
06			Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру	40 366 975,0
	314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	2 000 000,0
		039	Әлеуметтік әл-ауқат объектілерін салу және реконструкциялау	2 000 000,0
		327	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың әлеуметтік әл-ауқат басқармасы	10 938 019,0
		002	Жалпы үлгідегі медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызмет көрсету орталықтарында қарттар мен мүгедектерге арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	1 384 364,0
		006	Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек	4 773 583,0
		020	Психоневрологиялық медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызмет көрсету орталықтарында психоневрологиялық аурулармен ауыратын мүгедектер үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	2 657 505,0
		021	Оналту орталықтарында қарттарға, мүгедектерге, оның ішінде мүгедек балаларға арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	715 000,0
		022	Балалар психоневрологиялық медициналық-әлеуметтік мекемелерінде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында психоневрологиялық патологиялары бар мүгедек балалар үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	1 406 354,0
		057	Атаулы мемлекеттік әлеуметтік көмек алушылар болып табылатын жеке тұлғаларды телевизиялық абоненттік жалғамалармен қамтамасыз ету	1 213,0
	360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	1 272 319,0
		016	Жетім балаларды, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды әлеуметтік қамсыздандыру	986 248,0
		037	Әлеуметтік сауықтандыру	286 071,0
	123		Қаладағы аудан әкімінің аппараты	1 110 003,0
		003	Мұқтаж азаматтарға үйінде әлеуметтік көмек көрсету	1 110 003,0
	317		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобилділік басқармасы	5 000 000,0
		017	Жергілікті өкілдік органдардың шешімі бойынша қалалық қоғамдық көлікте (таксиден басқа) жеңілдікпен, тегін жол жүру түрінде азаматтардың жекелеген санаттарын әлеуметтік қолдау	5 000 000,0
		327	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың әлеуметтік әл-ауқат басқармасы	12 354 099,0
		003	Жұмыспен қамту бағдарламасы	4 172 407,0
		007	Тұрғын үйге көмек көрсету	58 275,0
		008	Жергілікті өкілді органдардың шешімі бойынша азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек	2 159 602,0
		009	Мүгедектерді әлеуметтік қолдау	1 142 685,0
		015	Оналту үшін жеке бағдарламасына сәйкес мұқтаж мүгедектерді міндетті гигиеналық құралдармен қамтамасыз ету, қозғалуға қиындығы бар бірінші топтағы мүгедектерге жеке көмекшінің және есту бойынша мүгедектерге қолмен көрсететін тіл маманының қызметтерін ұсыну	3 486 386,0
		016	Белгілі бір тұрғылықты жері жоқ адамдарды әлеуметтік бейімдеу	319 819,0
		018	Мұқтаж азаматтарға үйде әлеуметтік көмек көрсету	492 006,0
		030	Жұмыспен қамту орталықтарын қамтамасыз ету	522 919,0
		321	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тұрғын үй және тұрғын саясаты басқармасы	2 000 000,0
		068	Әлеуметтік көмек ретінде тұрғын үй сертификаттарын беру	2 000 000,0
		325	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық даму басқармасы	47 282,0
		077	Қазақстан Республикасында мүгедектердің құқықтарын қамтамасыз етуге және өмір сүру сапасын жақсарту	47 282,0
		327	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың әлеуметтік әл-ауқат басқармасы	5 645 253,0
		001	Жергілікті деңгейде жұмыспен қамтуды қамтамасыз ету, еңбек және көші-қон саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	1 211 423,0
		013	Жәрдемақыларды және басқа да әлеуметтік төлемдерді есептеу, төлеу мен жеткізу бойынша қызметтерге ақы төлеу	50 530,0
		019	Үкіметтік емес ұйымдарда мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты орналастыру	1 873 550,0

		028	Күш көрсету немесе күш көрсету қауіпі салдарынан қиын жағдайларға тап болған тәуекелдер тобындағы адамдарға қызметтер	165 388,0
		045	Қазақстан Республикасында мүгедектердің құқықтарын қамтамасыз етуге және өмір сүру сапасын жақсарту	1 962 629,0
		053	Кохлеарлық импланттарға дәлден сойлеу процессорларын ауыстыру және келтіру бойынша қызмет көрсету	381 733,0
07			Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	105 822 591,0
	314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	28 600 000,0
		012	Коммуналдық тұрғын үй қорының тұрғын үйін жобалау және (немесе) салу, реконструкциялау	16 100 000,0
		017	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	12 500 000,0
		316	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетикалық және инфрақұрылымдық даму басқармасы	2 000 000,0
		008	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	2 000 000,0
		321	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тұрғын үй және тұрғын саясаты басқармасы	610 388,0
		001	Жергілікті деңгейде тұрғын үй және техникалық құрылыстарды қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету мәселелері бойынша мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	610 388,0
		351	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жер қатынастары басқармасы	2 607 598,0
		010	Мемлекеттік қажеттіліктер үшін жер учаскелерін алып қою, оның ішінде сатып алу жолымен алып қою және осыған байланысты жылжымайтын мүлікті иеліктен айыру	2 607 598,0
		314	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	3 000 000,0
		013	Қаланы абаттандыруды дамыту	3 000 000,0
		315	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жасыл экономика басқармасы	11 400 000,0
		017	Қаланы абаттандыруды дамыту	11 400 000,0
		316	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетикалық және инфрақұрылымдық даму басқармасы	25 121 633,0
		001	Жергілікті деңгейде энергетика және инфрақұрылымдық даму саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	224 205,0
		007	Сумен жабдықтау және су бұру жүйесін дамыту	24 505 374,0
		028	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық меншігіндегі жылу жүйелерін пайдалануды ұйымдастыру	392 054,0
	123		Қаладағы аудан әкімінің аппараты	30 999 070,0
		008	Елдімекендердегі көшелерді жарықтандыру	2 544 027,0
		009	Елдімекендердің санитариясын қамтамасыз ету	13 810 204,0
		010	Жерлеу орындарын ұстау және туыстары жоқ адамдарды жерлеу	247 800,0
		011	Елдімекендерді абаттандыру мен көгалдандыру	14 397 039,0
		314	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	972 757,0
		007	Елдімекендерді абаттандыру мен көгалдандыру	972 757,0
		315	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жасыл экономика басқармасы	406 145,0
		018	Қаланы абаттандыру мен көгалдандыру	406 145,0
		316	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетикалық және инфрақұрылымдық даму басқармасы	105 000,0
		041	Профилактикалық дезинсекция мен дератизация жүргізу (инфекциялық және паразиттік аурулардың табиғи ошақтарының аумағындағы, сондай-ақ инфекциялық және паразиттік аурулардың ошақтарындағы дезинсекция мен дератизацияны қоспағанда)	105 000,0
08			Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістік	36 492 755,0
		123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	59 360,0
		006	Жергілікті деңгейде мәдени-демалыс жұмыстарын қолдау	59 360,0
		314	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	2 839 974,0
		014	Мәдениет объектілерін дамыту	2 839 974,0
		361	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	10 437 431,0
		004	Мәдени-демалыс жұмысын қолдау	7 596 802,0
		005	Тарихи-мәдени мұраны сақтауды және оған қолжетімділікті қамтамасыз ету	512 601,0
		006	Мемлекет қайраткерлерін мәңгі есте сақтау	82 680,0
		007	Театр және музыка өнерін қолдау	1 557 745,0
		008	Зоопарктер мен дендропарктердің жұмыс істеуін қамтамасыз ету	687 603,0
		314	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	1 000 000,0
		018	Спорт объектілерін дамыту	1 000 000,0
		323	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	10 357 262,0
		001	Жергілікті деңгейде спорт саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	102 730,0
		002	Жергілікті деңгейде спорттық жарыстар өткізу	2 139 014,0
		003	Республикалық және халықаралық спорттық жарыстарға әртүрлі спорт түрлері бойынша құрама командалары мүшелерінің дайындығы және қатысуы	5 863 425,0
		016	Мемлекеттік қалалық спорттық ұйымдардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету	849 974,0
		032	Бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	1 402 119,0
		313	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың цифрландыру басқармасы	2 191 683,0
		001	Жергілікті деңгейде цифрландыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	2 191 683,0
		325	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық даму басқармасы	3 922 954,0
		005	Мемлекеттік ақпараттық саясат жүргізу жөніндегі қызметтер	3 922 954,0</

Алматы қаласының 2024 жылға арналған бюджеті					
Санаты		Атауы		Сомасы, мың теңге	
Сыныбы	Ішкі сыныбы	Специфика			
		1	2		
				3	
			I. Кірістер	1 031 931 576,0	
1			Салықтық түсімдер	865 299 051,0	
	01		Табыс салығы	581 802 174,0	
		1	Корпоративтік табыс салығы	282 271 617,0	
		2	Жеке табыс салығы	299 530 557,0	
	03		Әлеуметтік салық	184 744 594,0	
		1	Әлеуметтік салық	184 744 594,0	
	04		Меншікке салынатын салықтар	61 650 229,0	
		1	Мүлікке салынатын салықтар	37 865 128,0	
		3	Жер салығы	4 259 813,0	
		4	Көлік құралдарына салынатын салық	19 503 943,0	
		5	Бірыңғай жер салығы	21 345,0	
	05		Тауарларға, жұмыстарға және қызметтерге салынатын ішкі салықтар	31 614 554,0	
		2	Акциялар	18 552 001,0	
		3	Табиғи және басқа да ресурстарды пайдаланғаны үшін түсетін түсімдер	3 970 844,0	
		4	Кәсіпкерлік және кәсіби қызметті жүргізгені үшін алынатын алымдар	9 091 709,0	
	08		Заңдық маңызы бар әрекеттерді жасағаны және (немесе) оған уәкілеттігі бар мемлекеттік органдар немесе лауазымды адамдар құжаттар бергені үшін алынатын міндетті төлемдер	5 487 500,0	
		1	Мемлекеттік баж	5 487 500,0	
2			Салықтық емес түсімдер	4 667 624,0	
	01		Мемлекеттік меншіктен түсетін кірістер	2 871 457,0	
		1	Мемлекеттік кәсіпорындардың таза кірісі бөлігін түсімдері	417 780,0	
		3	Мемлекет меншігіндегі акциялардың мемлекеттік пакеттеріне дивиденттер	727 166,0	
		4	Мемлекет меншігінде тұрған, заңды тұлғалардағы қатысу үлесіне кірістер	151 182,0	
		5	Мемлекет меншігіндегі мүлікті жалға беруден түсетін кірістер	1 556 986,0	
		7	Мемлекеттік бюджеттен берілген кредиттер бойынша сыйақылар	18 343,0	
	02		Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелердің тауарларды (жұмыстарды, қызметтерді) өткізуінен түсетін түсімдер	4 300,0	
		1	Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелердің тауарларды (жұмыстарды, қызметтерді) өткізуінен түсетін түсімдер	4 300,0	
	06		Өзге де салықтық емес түсімдер	1 791 867,0	
		1	Өзге де салықтық емес түсімдер	1 791 867,0	
3			Негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер	15 485 962,0	
	01		Мемлекеттік мекемелерге бекітілген мемлекеттік мүлікті сату	11 105 562,0	
		1	Мемлекеттік мекемелерге бекітілген мемлекеттік мүлікті сату	11 105 562,0	
	03		Жерді және материалдық емес активтерді сату	4 380 400,0	
		1	Жерді сату	4 080 400,0	
		2	Материалдық емес активтерді сату	300 000,0	
4			Трансферттер түсімдері	146 478 939,0	
	02		Мемлекеттік басқарудың жоғары тұрған органдарынан түсетін трансферттер	146 478 939,0	
		1	Республикалық бюджеттен түсетін трансферттер	146 478 939,0	

Функционалдык топ				Сомасы, мың теңге
Функционалдык кіші топ	Бюджеттік бағдарламалардың әкімшісі		Атауы	
	Бағдарлама			
			II. Шығындар	1 030 303 303,0
01			Жалпы сипаттағы мемлекеттік қызметтер	7 817 865,0
	111		Республикалық маңызы бар қала, астана мәслихатының аппараты	276 485,0
		001	Республикалық маңызы бар қала, астана мәслихатының қызметін қамтамасыз ету	276 485,0
		121	Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің аппараты	2 187 015,0
		001	Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің қызметін қамтамасыз ету	2 187 015,0
		123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	2 408 270,0
		001	Қаладағы аудан әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	2 408 270,0
		325	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық даму басқармасы	130 679,0
		013	Республикалық маңызы бар қала, астана Қазақстан халқы Ассамблеясының қызметін қамтамасыз ету	130 679,0
		379	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тексеру комиссиясы	390 999,0
		001	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тексеру комиссиясының қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	390 999,0
		318	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік активтер басқармасы	509 240,0
		001	Жергілікті деңгейде коммуналдық мүлікті және мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	433 359,0
		010	Жекешелендіру, коммуналдық меншікті басқару, жекешелендіруден кейінгі қызмет және осыған байланысты дауларды реттеу	14 718,0
		011	Коммуналдық меншікке түскен мүлікті есепке алу, сақтау, бағалау және сату	61 163,0
		320	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың стратегия және бюджет басқармасы	64 485,0
		010	Салық салу мақсатында мүлікті бағалауды жүргізу	64 485,0
		320	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың стратегия және бюджет басқармасы	983 761,0
		001	Экономикалық саясат, жоспарлау және бюджетті атқару саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	983 761,0
		369	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың дін істері басқармасы	866 931,0
		001	Жергілікті деңгейде дін қызметі саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	652 393,0
		004	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	11 384,0
		005	Өңірде діни ахуалды зерделеу және талдау	203 154,0

02				Қорғаныс	3 574 107,0
	121			Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің аппараты	531 345,0
		010		Жалпыға бірдей әскери міндетті атқару шеңберіндегі іс-шаралар	133 137,0
		011		Аумақтық қорғанысты даярлау және республикалық маңызы бар қаланың, астананың аумақтық қорғаныс	398 208,0
	121			Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің аппараты	1 713 687,0
		014		Республикалық маңызы бар қалалар, астана ауқымындағы төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою	1 713 687,0
	387			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың бюджетінен қаржыландырылатын табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар, азаматтық қорғаныс саласындағы органдардың аумақтық органы	1 329 075,0
		004		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың азаматтық қорғаныс іс-шаралары	1 329 075,0
03				Қоғамдық тәртіп, қауіпсіздік, құқықтық, сот, қылмыстық-атқару қызметі	23 972 547,0
	314			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	2 500 000,0
		021		Қоғамдық тәртіп және қауіпсіздік объектілерін салу	2 500 000,0
	352			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың бюджетінен қаржыландырылатын атқарушы ішкі істер органы	16 925 164,0
		001		Республикалық маңызы бар қала, астана аумағында қоғамдық тәртіп пен қауіпсіздікті сақтау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер қамтамасыз ету	16 907 164,0
		003		Қоғамдық тәртіпті қорғау қатысатын азаматтарды көтермелеу	18 000,0
	317			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобилділік басқармасы	4 547 383,0
		004		Елдімекендерде жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету	4 547 383,0
04				Білім беру	318 431 834,0
	314			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	6 000 000,0
		006		Алматы қаласында мектепке дейінгі ұйымдарды сейсмикалық күшейту	2 500 000,0
		037		Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту объектілерін салу және реконструкциялау	3 500 000,0
	360			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	52 102 035,0
		034		Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту	52 102 035,0
	314			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	15 016 416,0
		027		Алматы қаласында орта білім беру объектілерін сейсмикалық күшейту	5 016 416,0
	028			Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру объектілерін салу және реконструкциялау	8 000 000,0
		069		Қосымша білім беру объектілерін салу және реконструкциялау	2 000 000,0
	323			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	5 599 412,0
		006		Балалар мен жасөспірімдерге спорт бойынша қосымша білім беру	4 588 981,0
	007			Мамандандырылған білім беру ұйымдарында спорттағы дарынды балаларға жалпы білім беру	1 010 431,0
	360			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	187 331 135,0
		003		Жалпы білім беру	89 563 754,0
	004			Арнаулы білім беру бағдарламалары бойынша жалпы білім беру	7 440 244,0
	005			Мамандандырылған білім беру ұйымдарында дарынды балаларға жалпы білім беру	3 054 550,0
	008			Балаларға қосымша білім беру	7 364 226,0
	019			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру мекемелеріне жұмыстағы жоғары көрсеткіштері үшін гранттар беру	53 933,0
	040			Мемлекеттік орта білім беру ұйымдарында жан басына шаққандағы қаржыландыруды іске асыруға	79 854 428,0
	322			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	815 598,0
	043			Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарында мамандар даярлау	815 598,0
	360			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	30 491 253,0
	018			Кәсіптік оқытуды ұйымдастыру	63 527,0
	024			Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында мамандар даярлау	30 427 726,0
	121			Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің аппараты	5 544,0
	019			Сайлау процесіне қатысушыларды оқыту	5 544,0
	322			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	327 681,0
	003			Қадрлардың біліктілігін арттыру және оларды қайта даярлау	327 681,0
	360			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	5 760 280,0
	038			Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017–2021 жылдарға арналған «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде кадрлардың біліктілігін арттыру, даярлау және қайта даярлау	5 760 280,0
	322			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	688 930,0
	057			Жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білім бар мамандар даярлау және білім алушыларға әлеуметтік қолдау көрсету	688 930,0
	360			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	78 552,0
	057			Жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білім бар мамандар даярлау және білім алушыларға әлеуметтік қолдау көрсету	78 552,0
	360			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	14 214 998,0
	001			Жергілікті деңгейде білім беру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	399 256,0
	006			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру ұйымдарында білім беру жүйесін акпараттандыру	442 506,0
	007			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру мекемелері үшін оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендерді сатып алу және жеткізу	3 666 820,0

		009		Республикалық маңызы бар қала, астана ауқымындағы мектеп олимпиадаларын және мектептен тыс іс-шараларды өткізу	645 643,0
		013		Балалар мен жасөспірімдердің психикалық денсаулығын зерттеу және халыққа психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялық көмек көрсету	1 100 937,0
		014		Дамуында проблемалары бар балалар мен жасөспірімдердің оналту және әлеуметтік бейімдеу	366 472,0
		021		Жетім баланы (жетім балаларды) және ата-аналарының қамқорынсыз қалған баланы (балаларды) күтіп-ұстауға асыраушыларына ай сайынғы ақшалай қаражат төлемдері	398 932,0
		027		Жетім баланы (жетім балаларды) және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған баланы (балаларды) асырап алғаны үшін Қазақстан азаматтарына біржолғы ақша қаражатын төлеуге арналған төлемдер	5 163,0
		067		Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	7 189 269,0
05				Денсаулық сақтау	50 727 347,0
	314			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	8 600 000,0
		009		Алматы қаласында қоғамдық денсаулық объектілерін сейсмикалық күшейту	3 000 000,0
		038		Қоғамдық денсаулық объектілерін салу және реконструкциялау	5 600 000,0
	322			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	8 708 955,0
		005		Қаржы лизинг шарттарында сатып алынған санитариялық көлік және сервистік қызмет көрсетуді талап ететін медициналық бұйымдар бойынша лизинг төлемдерін өтеу	942 683,0
		006		Ана мен баланы қорғау жөніндегі көрсетілетін қызметтер	401 866,0
		007		Салауатты өмір салтын насихаттау	25 570,0
		041		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті өкілдік органдарының шешімі бойынша тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемін қосымша қамтамасыз ету	7 338 836,0
	322			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	2 819 511,0
		027		Халыққа иммундық профилактика жүргізу үшін вакциналарды және басқа медициналық иммундық биологиялық препараттарды орталықтандырылған сатып алу және сақтау	2 819 511,0
	322			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	1 408 161,0
		039		Республикалық бюджет қаражаты есебінен көрсетілетін көмекті қоспағанда ауылдық денсаулық сақтау субъектілерінің амбулаториялық-емханалық қызметтерді және медициналық қызметтерді көрсетуі және Call-орталықтардың қызмет көрсетуі	1 408 161,0
	322			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	51 224,0
		029		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың арнайы медициналық жабдықтау базалары	51 224,0
	322			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық басқармасы	29 139 496,0
		001		Жергілікті деңгейде денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	277 727,0
		008		Қазақстан Республикасында ЖИТС профилактикасы және оған қарсы күрес жөніндегі іс-шараларды іске асыру	53 764,0
	016			Азаматтарды елді мекеннен тыс жерлерде емделу үшін тегін және жеңілдетілген жол жүрумен қамтамасыз ету	5 870,0
		018		Қоғамдық денсаулық саласындағы ақпараттық талдамалық қызметтер	157 196,0
	033			Медициналық қоғамдық денсаулық ұйымдарының күрделі шығыстары	24 066 295,0
	051			COVID-19 коронавирустық инфекциясының таралуының алдын алу жөніндегі іс-шараларды іске асыру жөніндегі қызметтер	4 578 644,0
06				Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру	43 286 884,0
	314			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	2 500 000,0
		039		Әлеуметтік әл-ауқат объектілерін салу және реконструкциялау	2 500 000,0
	327			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың әлеуметтік әл-ауқат басқармасы	11 277 687,0
		002		Жалпы үлгідегі медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызмет көрсету орталықтарында қарттар мен мүгедектерге арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	1 502 971,0
	006			Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек	4 780 283,0
	020			Психоневрологиялық медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызмет көрсету орталықтарында психоневрологиялық аурулармен ауыратын мүгедектер үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	2 821 911,0
	021			Оңалту орталықтарында қарттарға, мүгедектерге, оның ішінде мүгедек балаларға арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	735 888,0
	022			Балалар психоневрологиялық медициналық-әлеуметтік мекемелерінде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында психоневрологиялық патологиялары бар мүгедек балалар үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	1 435 361,0
	057			Атаулы мемлекеттік әлеуметтік көмек алушылар болып табылатын жеке тұлғаларды телевизиялық абоненттік жалғамалармен қамтамасыз ету	1 273,0
	360			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	1 405 695,0
	016			Жетім балаларды, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды әлеуметтік қамсыздандыру	1 078 561,0
	037			Әлеуметтік сауықтандыру	327 134,0
	123			Қаладағы аудан әкімінің аппараты	1 111 841,0
	003			Мұқтаж азаматтарға үйінде әлеуметтік көмек көрсету	1 111 841,0

		317		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобилділік басқармасы	5 500 000,0
		017		Жергілікті өкілдік органдардың шешімі бойынша қалалық қоғамдық көлікте (таксиден басқа) жеңілдікпен, тегін жол жүру түрінде азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік қолдау	5 500 000,0
		327		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың әлеуметтік әл-ауқат басқармасы	12 842 405,0
		003		Жұмыспен қамту бағдарламасы	4 285 986,0
		007		Тұрғын үйге көмек көрсету	61 189,0
		008		Жергілікті өкілдік органдардың шешімі бойынша азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек	2 267 582,0
		009		Мүгедектерді әлеуметтік қолдау	1 199 819,0
		015		Оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес мұқтаж мүгедектерді міндетті гигиеналық құралдармен қамтамасыз ету, қозғалуға қиындығы бар бірінші топтағы мүгедектерге жеке көмекшінің және есту бойынша мүгедектерге қолмен көрсететін тіл маманының қызметтерін ұсыну	3 660 706,0
		016		Белгілі бір тұрғылықты жері жоқ адамдарды әлеуметтік бейімдеу	339 464,0
		018		Мұқтаж азаматтарға үйде әлеуметтік көмек көрсету	495 270,0
		030		Жұмыспен қамту орталықтарын қамтамасыз ету	532 389,0
	321			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тұрғын үй және тұрғын саясаты басқармасы	2 500 000,0
		068		Әлеуметтік көмек ретінде тұрғын үй сертификаттарын беру	2 500 000,0
	325			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық даму басқармасы	50 119,0
		077		Қазақстан Республикасында мүгедектердің құқықтарын қамтамасыз етуге және өмір сүру сапасын жақсарту	50 119,0
	327			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың әлеуметтік әл-ауқат басқармасы	6 099 137,0
		001		Жергілікті деңгейде жұмыспен қамтуды қамтамасыз ету, еңбек және көш-қон саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	1 236 287,0
	013			Жәрдемақыларды және басқа да әлеуметтік төлемдерді есептеу, төлеу мен жеткізу бойынша қызметтерге ақы төлеу	53 057,0
		019		Үкіметтік емес ұйымдарда мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты орналастыру	1 956 932,0
	028			Күш көрсету немесе күш көрсету қауіпі салдарынан қиын жағдайларға тап болған тәуекелдер тобындағы адамдарға қызметтер	175 217,0
	045			Қазақстан Республикасында мүгедектердің құқықтарын қамтамасыз етуге және өмір сүру сапасын жақсарту	2 250 641,0
	053			Қоғамдық имплатттарға дәлдеп сөйлеу процессорларын ауыстыру және келтіру бойынша қызмет көрсету	427 003,0
07				Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	118 760 640,0
	314			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	32 100 000,0
	012			Коммуналдық тұрғын үй қорының тұрғын үйін жобалау және (немесе) салу, реконструкциялау	19 100 000,0
	017			Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	13 000 000,0
	316			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетикалық және инфрақұрылымдық даму басқармасы	2 000 000,0
	008			Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	2 000 000,0
	321			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тұрғын үй және тұрғын саясаты басқармасы	630 761,0
	001			Жергілікті деңгейде тұрғын үй және техникалық құрылыстарды қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету мәселелері бойынша мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	630 761,0
	351			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жер қатынастары басқармасы	3 112 978,0
	010			Мемлекеттік қажеттіліктер үшін жер учаскелерін алып қою, оның ішінде сатып алу жолымен алып қою және осыған байланысты жылжымайтын мүлікті иеліктен айыру	3 112 978,0
	314			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	3 000 000,0
	013			Қаланы абаттандыруды дамыту	3 000 000,0
	315			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жасыл экономика басқармасы	12 000 000,0
	017			Қаланы абаттандыруды дамыту	12 000 000,0
	316			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетикалық және инфрақұрылымдық даму басқармасы	31 839 769,0
	001			Жергілікті деңгейде энергетика және инфрақұрылымдық даму саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	228 112,0
	007			Сумен жабдықтау және су бұру жүйесін дамыту	31 200 000,0
	028			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық меншігіндегі жылу жүйелерін пайдалануды ұйымдастыру	411 657,0
	123			Қаладағы аудан әкімінің аппараты	32 549 024,0
	008			Елдімекендердегі көшелерді жарықтандыру	2 671 230,0
	009			Елдімекендердің санитариясын қамтамасыз ету	14 500 714,0
	010			Жерлеу орындарын ұстау және туыстары жоқ адамдарды жерлеу	260 190,0
	011			Елдімекендерді абаттандыру мен қоғалдандыру	15 116 890,0
	314			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	991 405,0
	007			Елдімекендерді абаттандыру мен қоғалдандыру	991 405,0
	315			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жасыл экономика басқармасы	426 453

		314	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	2 052 049,0
		014	Мәдениет объектілерін дамыту	2 052 049,0
		361	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	11 063 678,0
		004	Мәдени-демалыс жұмысын қолдау	8 052 610,0
		005	Тарихи-мәдени мұраны сақтауды және оған қолжетімділікті қамтамасыз ету	543 357,0
		006	Мемлекет қайраткерлерін мәңгі есте сақтау	87 641,0
		007	Театр және музыка өнерін қолдау	1 651 210,0
		008	Зоопарктер мен дендропарктердің жұмыс істеуін қамтамасыз ету	728 860,0
		314	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	1 000 000,0
		018	Спорт объектілерін дамыту	1 000 000,0
		323	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	10 944 222,0
		001	Жергілікті деңгейде спорт саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	104 373,0
		002	Жергілікті деңгейде спорттық жарыстар өткізу	2 245 965,0
		003	Республикалық және халықаралық спорттық жарыстарға әртүрлі спорт түрлері бойынша құрама командалары мүшелерінің дайындығы және қатысуы	6 229 187,0
		016	Мемлекеттік қалалық спорттық ұйымдардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету	892 473,0
		032	Бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	1 472 224,0
		313	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың цифрландыру басқармасы	2 298 412,0
		001	Жергілікті деңгейде цифрландыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	2 298 412,0
		325	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық даму басқармасы	4 158 331,0
		005	Мемлекеттік ақпараттық саясат жүргізу жөніндегі қызметтер	4 158 331,0
		361	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	1 735 773,0
		009	Қалалық кітапханалардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету	1 171 968,0
		010	Архив қорының сақталуын қамтамасыз ету	563 805,0
		380	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың туризм басқармасы	1 638 932,0
		001	Жергілікті деңгейде туризм саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	130 660,0
		002	Туристік қызметті реттеу	1 508 272,0
		304	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың креативтік индустриялар басқармасы	900 108,0
		001	Жергілікті деңгейде креативтік индустрия саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	114 711,0
		003	Қаланың креативтік индустриясын қолдау бойынша қалалық іс-шаралар өткізу	785 397,0
		325	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық даму басқармасы	1 313 686,0
		001	Қоғамдық даму саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру	665 841,0
		003	Жастар саясаты саласында іс-шараларды іске асыру	616 827,0
		032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	31 018,0
		361	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	396 595,0
		001	Жергілікті деңгейде мәдениет саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	175 855,0
		032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	220 740,0
09			Отын-энергетика кешені және жер қойнауын пайдалану	47 000 000,0
		316	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетикалық және инфрақұрылымдық даму басқармасы	47 000 000,0
		012	Жылу-энергетикалық жүйені дамыту	47 000 000,0
10			Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	6 448 804,0
		326	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы	1 390 121,0
		011	Мал көмңділерінің (биотермиялық шұңқырлардың) жұмыс істеуін қамтамасыз ету	4 961,0
		014	Эпизоотияға қарсы іс-шаралар жүргізу	273 236,0
		016	Ауыл шаруашылығы жануарларын сәйкестендіру жөніндегі іс-шараларды өткізу	53 231,0
		021	Ауыл шаруашылық дақылдарының зиянды организмдеріне қарсы күрес жөніндегі іс-шаралар	21 609,0
		022	Қаңғыбас иттер мен мысықтарды аулауды және жоюды ұйымдастыру	200 890,0
		034	Жеке және заңды тұлғаларға жеміс дақылдарының бактериялық күйітін жұқтырған жойылған жеміс-жидек дақылдарын отырғызу мен өсіру шығындарын өтеу	601,0
		047	Жануарлардың саулығы мен адамның денсаулығына қауіп төндіретін, алып қоймай заласыздандырылған (зарарсыздандырылған) және қайта өңделген жануарлардың, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізаттың құнын иелеріне өтеу	883,0
		050	Инвестициялар салынған жағдайда агроөнеркәсіптік кешен субъектісі көтерген шығыстардың бөліктерін	280 123,0
		055	Агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін қаржылық сауықтыру жөніндегі бағыт шеңберінде кредиттік және лизингтік міндеттемелер бойынша пайыздық мөлшерлемені субсидиялау	5 588,0
		056	Ауыл шаруашылығы малын, техниканы және технологиялық жабдықты сатып алуға кредит беру, сондай-ақ лизинг кезінде сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау	548 999,0
		315	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жасыл экономика басқармасы	910 818,0
		009	Коммуналдық меншіктің су шаруашылығы құрылыстарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	910 818,0
		315	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жасыл экономика басқармасы	3 886 166,0

		001	Жергілікті деңгейде қоршаған ортаны қорғау және жасыл экономиканы дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	189 079,0
		004	Қоршаған ортаны сауықтыру бойынша іс-шаралар	2 882 852,0
		006	Ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды күтіп-ұстау және қорғау	631 382,0
		032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	182 853,0
	351		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жер қатынастары басқармасы	261 699,0
		001	Республикалық маңызы бар қала, астана аумағында жер қатынастарын реттеу саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	261 699,0
11			Өнеркәсіп, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі	2 145 229,0
	314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	264 699,0
		001	Жергілікті деңгейде құрылыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	264 699,0
	319		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық жоспарлау және урбанистика басқармасы	1 503 294,0
		001	Жергілікті деңгейде сәулет және құрылыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	527 953,0
		002	Елдімекендердегі құрылыстардың бас жоспарын әзірлеу	975 341,0
	324		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қала құрылысын бақылау басқармасы	377 236,0
		001	Жергілікті мемлекеттік қала құрылысы және жерді бақылау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	377 236,0
12			Көлік және коммуникация	111 011 485,0
	317		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобилділік басқармасы	39 800 000,0
		007	Көлік инфрақұрылымын дамыту	6 500 000,0
		016	Автомобиль жолдарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	33 300 000,0
	317		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобилділік басқармасы	71 211 485,0
		001	Жергілікті деңгейде жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары саласында мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	826 485,0
		008	Метрополитендегі жолаушылар тасымалын субсидиялау	4 410 000,0
		009	Әлеуметтік маңызы бар ішкі қатынастар бойынша жолаушылар тасымалдарын субсидиялау	65 900 000,0
		011	Жол жүрісін реттеудің техникалық құралдарын салу және реконструкциялау	75 000,0
13			Басқалар	42 981 788,0
	326		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы	6 216 876,0
		005	«Бизнестің жол картасы–2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде жеке кәсіпкерлікті қолдау	1 043 148,0
		017	«Бизнестің жол картасы–2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде кредиттер бойынша пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялау	4 756 083,0
		018	«Бизнестің жол картасы–2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде шағын және орта бизнеске кредиттерді ішінара кепілдендіру	372 645,0
		082	«Бизнестің жол картасы–2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде жаңа бизнес-идеяларды іске асыру үшін жас кәсіпкерлерге мемлекеттік гранттар беру	45 000,0
	314		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жайлы қалалық орта басқармасы	5 000 000,0
		031	Әкімшілік ғимараттар кешенін салу	5 000 000,0
	316		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энерготімділік және инфрақұрылымдық даму басқармасы	7 329 135,0
		096	Мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалар бойынша мемлекеттік міндеттемелерді орындау	7 329 135,0
	317		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобилділік басқармасы	4 847 103,0
		096	Мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалар бойынша мемлекеттік міндеттемелерді орындау	4 847 103,0
	320		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың стратегия және бюджет басқармасы	17 910 790,0
		003	Жергілікті бюджеттік инвестициялық жобалардың техникалық-экономикалық негіздемелерін және мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалардың, оның ішінде концессиялық жобалардың конкурстық құжаттамаларын әзірлеу немесе түзету, сондай-ақ қажетті сараптамаларын жүргізу, мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобаларды, оның ішінде концессиялық жобаларды консультациялық сүйемелдеу	300 000,0
		013	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органының резерві	17 610 790,0
	323		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	687 086,0
		096	Мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалар бойынша мемлекеттік міндеттемелерді орындау	687 086,0
	326		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы	990 798,0
		001	Жергілікті деңгейде кәсіпкерлік, өнеркәсіп, инвестициялар және ауыл шаруашылық, ветеринария саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	585 923,0
		004	Индустриялық-инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау шеңберінде іс-шараларды іске асыру	404 875,0
14			Борышқа қызмет көрсету	5 063 973,0
	320		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың стратегия және бюджет басқармасы	5 063 973,0
		005	Жергілікті атқарушы органдардың борышына қызмет көрсету	5 060 646,0

		018	Жергілікті атқарушы органдардың республикалық бюджеттен қарыздар бойынша сыйақылар мен өзге де төлемдерді төлеу бойынша борышына қызмет көрсету	3 327,0
15			Трансферттер	211 516 094,0
	320		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың стратегия және бюджет басқармасы	211 516 094,0
		007	Бюджеттік алып көюлар	211 516 094,0
			III. Таза бюджеттік кредит беру	5 086 850,0
			Бюджеттік кредиттері	10 000 000,0
07			Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	10 000 000,0
	321		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тұрғын үй және тұрғын саясаты басқармасы	10 000 000,0
		012	Тұрғын үй қарыздарын беру үшін «Қазақстанның Тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» акционерлік қоғамына бюджеттік кредит беру	10 000 000,0
05			Бюджеттік кредиттерді өтеу	4 913 150,0
	1		Мемлекеттік бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	4 913 150,0
		06	Қарыз алушы банктерге жергілікті бюджеттен берілген бюджеттік кредиттер бойынша сыйақылар	4 913 150,0
			IV. Қаржы активтерімен жасалатын операциялар бойынша сальдо	2 321 432,0
			Қаржы активтерін сатып алу	2 500 000,0
13			Басқалар	2 500 000,0
	321		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тұрғын үй және тұрғын саясаты басқармасы	2 500 000,0
		065	Заңды тұлғалардың жарғылық капиталын қалыптастыру немесе ұлғайту	2 500 000,0
06			Мемлекеттің қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдер	178 568,0
	1		Қаржы активтерін ел ішінде сатудан түсетін түсімдер	178 568,0
		02	Коммуналдық меншіктегі заңды тұлғалардың қатысу үлестерін, бағалы қағаздарын сатудан түсетін түсімдер	65 000,0
		05	Мүліктік кешен түріндегі коммуналдық мемлекеттік мекемелер мен мемлекеттік кәсіпорындарды және коммуналдық мемлекеттік кәсіпорындардың желел басқаруындағы немесе шаруашылық жүргізуіндегі өзге мемлекеттік мүлікті сатудан түсетін түсімдер	113 568,0
			V. Бюджеттік дефицит	-5 780 009,0
			VI. Бюджет дефицитін қаржыландыру	5 780 009,0

Алматы қаласы мәслихатының 2021 жылғы 14 желтоқсандағы
№101 шешіміне 4-қосымша

**2022 жылға арналған жергілікті бюджеттерді атқару процесінде
секвестрлеуге жатпайтын жергілікті бюджеттік
бағдарламалардың тізбесі**

Атауы
Білім беру
Мемлекеттік орта білім беру ұйымдарында жан басына шаққандағы қаржыландыруды іске асыруға
Денсаулық сақтау
Саламатты өмір салтын насихаттау
Халыққа иммундық профилактика жүргізу үшін вакциналарды және басқа медициналық иммундық биологиялық препараттарды орталықтандырылған сатып алу және сақтау
Жергілікті өкілді органдардың шешімі бойынша тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемімен қосымша қамтамасыз ету
Қазақстан Республикасында ЖИТС профилактикасы және оған қарсы күрес жөніндегі іс-шараларды іске асыру
Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру
Жергілікті өкілді органдардың шешімі бойынша азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек
Мүгедектерді әлеуметтік қолдау
Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек

ЖАРНАМА

2022 жылдың 22 ақпанда сағ. 11.00-де Алматы қ. Жеріс ауданы, Сейфуллин қ.ш., 433 мекеңжайы бойынша орналасқан «АлЭС» АҚ 1-ЖЭО аумағының №103 кабинетіндегі ақт залында «Алматы 1-ЖЭО-сын қайта құру (Қуаты 200-250 МВт БҒҚ құрылысы)» ТЭН-іне «Ықтимал есерлер туралы есептер» жобасы бойынша ашық жиналыс түріндегі қоғамдық тыңдаулар өткізіледі.

Қатысушыларды тіркеу жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен жағдайда ғана жүргізіледі. Тіркеу талқылау басталғанға 60 минут қалғанда басталады.

Карантинді ұзартқан жағдайда, аталған қоғамдық тыңдаулар ZOOM платформасында бейнеконференцбайланыс арқылы онлайн-режимінде өткізіледі.

Тыңдауларға қатысу үшін келесі сілтемеге өту керек <https://us05web.zoom.us/j/5605704660?pwd=VnZYL3N6QVp0d1lSWXNwZ05GNjlldz09>, конференция сәйкестендіргіші: 560 570 4660, кіру коды: 7KLEr7

Жобаға тапсырыс беруші: «АлЭС» АҚ, заңды мекенжайы: Алматы қ., Достық даңғылы, 7, БСН 060640001713, байланыстағы тұлға: Арзыкова Зоя e-mail: zarzyukova@ales.kz, 8 (727) 254-03-27, 254-03-29.

Жобаны әзірлеуші: «Институт «КазНИПИЭнергопром» АҚ,
занды мекенжайы: Алматы қ., Абылай хан даңғылы, 58А, БСН
910840000078, байланыстағы тұлға: Темирзянов Владимир, e-mail:
office@knepr.kz, 8 (727) 273-47-87.

Жергілікті атқарушы орган – «Алматы қ. Жасыл экономика басқармасы» ММ, тел. 8 (727) 262-16-13.

Жоба бойынша құжаттама БЭП <https://ecoportal.kz> және ЖАО сайтына <https://www.gov.kz/memleket/entities/almaty-eco/contacts?lang=ruu.Prirp@almaty.gov.kz> «Қоғамдық тыңдаулар» бөліміне орналастырылды.

Қағаз түріндегі жоба материалдарымен танысуға болатын мекенжай: Алматы қ., Достық даңғылы, 7, электрондық поштасы: e-mail: zarzyukova@ales.kz.

Ақпарат алуға және құжаттар көшірмесімен танысуға болатын электрондық мекенжай және телефон нөмірі: e-mail: zarzyukova@ales.kz, 8 (727) 254-03-27, 254-03-29.

Мүдделі жұртшылықтың ескертулері мен ұсыныстары келесі мекенжайда қабылданады: Алматы қ., Республика алаңы, 4, «Алматы қ. Жасыл экономика басқармасы» ММ, тел.: 8 (727) 262-16-13, электрондық мекенжайы: uprirp@mail.ru.

ТАЛБЕСІК

Алматы қаласының дамуы, өркендеуі қала әкімдігінің қызметіне тікелей байланысты. Қала әкімі Бақытжан Сағынтаевтың мегаполисті дамыту туралы алға қойған міндеттері мен тапсырмаларына сәйкес көптеген жұмыстар жүргізілді. Біз бүгін қаланың экологиялық ахуалына қатысты сөз қозғағанды жөн санадық.

АЛМАТЫ

ЭКОЛОГИЯСЫ ЖАҚСАРАДЫ

2-ЖЭО
газға
көшіру:
2021
жылы
басталып,
2026
жылы
аяқталады.

Егер бұл
жүзеге асса,
зиянды
заттар
50,4 мың
тоннадан
6,7 мың
тоннаға
дейін
азаяды.

«Жасыл Алма-
ты» бағдарла-
масы аясында
3 жылда **1** млн.
ағаш,
570 мың
көшет отырғы-
зылды. Жыл
соңына дейін
190 мыңнан
астам жаңа ағаш
отырғызылады.

15 экопост
орнатылды.
Жыл
соңына
дейін:
тағы **4**
экопост
орнатыла-
тын
болады.

Сонымен
бірге,
жылжыма-
лы экопост
пен
1 жылжы-
малы
зертхана
орнатыла-
ды.

Серік ЖҰМАБАЕВ

Ұзақ мерзімді міндеттермен экологиялық жағдайды жақсарту жұмыстары жалғасып келеді. ЖЭО-2-ні жаңартумен байланысты көпжылдық мәселе шешілді. Оны табиғи газға ауыстыру туралы шешім қабылданды. Оның құрылысы 2022 жылдың наурыз-сәуір айларында басталады. Станцияның бірінші блогын газ отынымен қосу 2023 жылдың соңына жоспарланып отыр.

Электр станциясы экологиялық таза отын – табиғи газға қосылады. Ол жылу мен электр энергиясын бірлесіп өндіру – когенерация қағида-тынан пайдалана отырып, заманауи бу-газ технологиялары бойынша салынады. Станцияның 200 МВт үш блогы пайдалануға берілгенде, жаңа жабдық кезең-кезеңімен қолданыстағыларды алмастыратын болады. Модернизациядан соң қала атмосферасына ЖЭО-2 шығарын-дылары 15 еседен астам қысқара-ды.

Жасыл корды ұлғайту шең-берінде ауқымды жұмыстар жүр-гізілуде. Жалпы, қалада 2,6 млн. ағаш бар, оның 23%-ы ескі. «Жа-сыл Алматы» бағдарламасы аясын-да 530 мыңнан астам ағаш отырғы-зылды. Биыл 190 мың ағаш отырғызылады, бүгінде оның 115 мыңға жуығы отырғызылды. Қала-ға кіреберісте 15 экопост орнатыл-ған, тағы 4-еуі ағымдағы жылдың

соңына дейін орнатылады. Ағым-дағы жылдың 20 наурызынан бас-тап 140 405 өлшем орындалды, оның ішінде 21 913-те зиянды заттардың артуы байқалды. Келесі жылдан бастап 3 жылжымалы эко-логиялық бекет пен 1 зертхана іске қосылады.

Сонымен бірге, қалада қо-ғамдық көлік саласында электр қуатымен және газ отынымен жү-ретін автобустарды сатып алу жал-ғасуда. Электротакси қызметі даму-да. Қала тұрғындарын мегаполистің түрлі бөліктерінде ауа сапасы тура-лы ақпараттандыру жобасы іске қосылды. Ақпарат қаланың 49 LED-экранындағы 41 датчиктен келіп түседі, сондай-ақ «Алматы» телеарнасында көрсетіледі. Соны-мен қатар, биыл ауа мониторингі бойынша 60 датчик орнату және «Сергек» жүйелері мен шығарын-дыларды тіркеу және қала бойын-ша қозғалысты бақылау бойынша ПД-нің базасын интеграциялау жоспарлануда.

Сондай-ақ, қоршаған ортаны жақсартудың тұрақты тетіктерін құру үшін «Big Apple» жобасы, аг-ломерацияның ТҚК басқару бағ-дарламасы, Алматының жасыл белдеуін дамытудың 10 жылдық жоспары, агломерация атмосфера-сының динамикалық моделін құру және оның жұмыс істеуін қолдау үшін МЖӨ, жаңартылатын энергия көздерін дамыту Бағдарламасы, электр көлігі үшін зарядтау инф-рақұрылымын құру және қолдау үшін МЖӨ және т.б. әзірленіп жат-қанын атап өткен жөн.

ТАҚЫРЫПҚА ОРАЙ

Кұралай КӘРІБАЕВА,
Экология және орнықты даму институтының директоры:

– Мегаполистің экологиясын жақсартуға қатысты қала әкімдігі көптеген шараларды қолға алды. Қала басшысы Бақытжан Сағынтаев Алматының экологиялық жағдайын жақсартуға барын салып отыр. Бұл ретте экологиялық жағдайды 2026 жылға дейін жақсарту жөніндегі іс-шаралардың кешенді жоспары әзірленген. Бұл – қуантарлық жағдай. Мегаполис үшін ең

бірінші әрі аса маңызды кадамдардың бірі – жылу қуат орталығын газға көшіру. Оның құрылыс-монтаж жұмыстары 2022 жылы басталып, 2026 жылы аяқталады деп күтілуде. Жылу орталықтарын газға ауыстыру – кезек күттірмейтін мәселе. Сондай-ақ, ол көліктен шығатын зиянды газ, бензопирен ауаны айтарлықтай ластап, адам ден-саулығына орасан зор қатер төндіреді. Бұл мәселені Мәскеудегі секілді шешкеніміз дұрыс. Мәселен, онда сырттан келетін көліктер қалаға кіргізілмейді. Өзге облыстан келген халық темір тұлпарларын қала шетіндегі автотұраққа қойып, өздері метромен, автобустармен жүреді. Қазір бізде де метро салынып, созылып жатыр. Неге осы тәжірибені қолға алмасқа? Қаланың шетіне көлігінді қойып, баратын жеріне экологиялық таза автобустармен, метромен тез жетуіне болады. Халық әрі жанармай үнемдеп, қаланың ластануына жол бермейді. Болашақта бұл мәселе де шешімін табатынына сенемін.

ALATAY AQPARAT

Бас директор –
Төлеміс КҮЛМҰХАМЕДОВ

Қабылдау бөлмесі:
232-36-61.

Бас редактор –
Төрехан ДАНИЯР
тел.: 232-36-53

Бас редактордың
орынбасары –
Әнуарбек ӘУЕЛБЕК

Жауапты хатшы –
Роза РАҚЫМҚЫЗЫ

Жаңалықтар мен ақпарат
бөлімінің редакторы –
Әсел ДАҒЖАН

Қала тынысы бөлімінің
редакторы –
Нұржамал ӘЛІШЕВА

Шаһар шаруашылығы және
тұрғын үй-коммуналдық
шаруашылық бөлімінің
редакторы –
**Кұралай
ИМАНБЕКҚЫЗЫ**
тел.: 232-36-54.

WEB-редакция жетекшісі –
Дәурен ДҮЙСЕБАЕВ,
тел.: 232-36-64.

Коммерциялық директор –
Куаныш ДЮСКАЛИЕВ,
тел.: 232-36-51.
e-mail: d_kuanys@mail.ru

Жарнама және тарату
бөлімінің менеджері –
Дана ӘЛМЕШ,
тел.: 232-36-56. e-mail:
dalemesh@vecher.kz

**Шығармашылық даму
жөніндегі кеңес**

Кеңес төрағасы –
Олжас СҮЛЕЙМЕНОВ

Кеңес мүшелері:
Мұрат ӘУЕЗОВ,
Сағымбай ҚОЗЫБАЕВ,
Сейітқазы МАТАЕВ

Газетті жеткізу бойынша
шағымдар болса «Қазпошта»
АҚ Алматы почтамтына:
261-59-11, 259-88-99 (ішкі
0318) телефондары арқылы
хабарласыңыз

Республикаға тарайтын
қоғамдық-саяси қалалық
басылым.

Меншік иесі:
«Alatay Aqparat» ЖШС.
alatayaqparat@mail.ru
Мекенжайымыз:
Индекс: 050022.
Шевченко көшесі, 106 А.

**Газет сейсенбі, бейсенбі,
сенбі күндері шығады.**
**Апталық
таралымы – 15 663**

**Кезекші редактор –
Нұржамал ӘЛІШЕВА**

Газет Қазақстан Республикасы-
ның Ақпарат және қоғамдық
даму министрлігінің
Ақпарат комитетінде тіркелген.
Тіркеу туралы
№КЗ80VРУ00026040
куәлігі 19.08.2020 жылы
берілген.

Газет «Almaty akshamy»-ның
компьютер орталығында
теріліп, беттелді.
Суреттердің сапасына
редакция жауапты.
Жарнама мәтініне жарнама
беруші жауап береді.
Автордың мақалалары
редакция көзқарасын білдір-
мейді.
Газет «Дәуір» ЖШС РПБК-де
басылды. 050044, Алматы
қаласы, Қалдаяқов көшесі, 17.
Тел.: 273-50-53
Офсеттік басылым,
көлемі 2 баспа табак.

САЛАУАТТЫ ӨМІР САЛТЫ

Алматы – үздік спорт аймағы

«Еліміздегі ең үздік спорт аймағы» номинациясы бойынша Алматы қаласы үздік деп танылып, *Altyn Samgau–2021* сыйлығын иеленді

Бұл үлкен жетістік – мегаполистің спорттық инфрақұрылым бойынша белсенді дамуының нәтижесі. Қазіргі таңда өңірде қолжетімді спорт нысандары, көпфункционалды кешендер мен ашық спорт алаңдары салынуда.

2021 жылы қаладағы әртүрлі меншік нысанындағы спорт ғимараттарының саны 3611 құрайды. Сонымен қатар, бүгінгі таңда жабық спорттық ғимараттың нақты ауданы – 81 503 шаршы метр, ал тапшылық 30 мың шаршы метрден асады. Оны қысқарту үшін биыл жабық спорт нысандарының құрылысы еселеп ұлғайтылды. Ағымдағы құрылыс бойынша спорттық нысандардың қабылдау қабілеті тәулігіне мыңға жуық адамды құрайды.

Жыл соңына дейін жергілікті бюджет есебінен Жетісу ауданының «Кемел», «Айнабұлақ-2» және «Құлагер» ықшамаудандарында тоқтап тұрған үш денешынықтыру-сауықтыру кешенін ашу жоспарлануда. Сондай-ақ, бюджеттен тыс қаражат есебінен Бостандық және Түрксіб аудандарында екі нысан тапсырылады.

Бұдан басқа, қосымша үш денешынықтыру-сауықтыру кешені мен бір тен-

нис орталығының құрылысы салынуда. Олар – Медеу ауданының «Алатау» ықшама ауданында (Денешынықтыру-сауықтыру алаңы – 7 мың шаршы метрден астам), Түрксіб ауданының «Жас қанат» ықшамауданында (7 мың шаршы метрден астам). Сондай-ақ, «Зерделі» ықшамауда-

нында 14 кортқа арналған теннис орталығы да бар.

Сонымен қатар, 2022–2024 жылдары халықаралық деңгейдегі скейт-парк пен «Атакент» саябағы аумағындағы құзғашығу орталығын салу жоспарлануда. Жақын арада Әуезов ауданында спорттық

күрес мектебінің құрылысы басталады. Қазіргі таңда Алматы қаласының 1033 спортшысы Қазақстан ұлттық құрама командаларының қатарына еніп, Азия, әлем чемпионаттары мен өзге де республикалық және халықаралық турнирлерде жоғары нәтиже көрсетіп жүр.

САНДАР СӨЙЛЕЙДІ

Балаларды тегін спорт секцияларымен (40 мың бала) қамтамасыз етуге **1,5 млрд.** теңге бөлінді.

Жеке инвесторлар қаражатының есебінен **5** ірі спорт объектісінің құрылысы жүргізілуде.

Мектептер спорт құрал-жабдықтарымен **100%** жабдықталды.

2021 жылдың желтоқсан айында **3** денешынықтыру-спорт кешенінің құрылысы аяқталады.

40 мың бала тегін жаттығады

Қаланың барлық ауданында тегін спорт секциялары және үйірмелері бар 50 демалыс орталығы жұмыс істейді

Серік
ЖҰМАБАЕВ

Алматы әкімдігі Мемлекет басшысының Жолдауын іске асыру аясында қалада бұқаралық спортты дамыту мен балаларды денешынықтыру сабағына тарту шараларына ерекше көңіл бөліп келеді. Шаһарда әр баланың тегін спорт секцияларына баруы үшін 1,5 миллиард теңге бөлінді. Бұл 40 мың баланың спорт секцияларына тегін баруына мүмкіндік береді.

Қаланың барлық аудандарында тегін спорт секциялары және үйірмелері бар 50 демалыс орталықтары жұмыс жасайды, мұнда 5,2 мыңнан астам адам қамтылған.

7 спорттық нысанның құрылысы жүргізілуде. Оның ішінде 6 денешынықтыру-сауықтыру кешені мен теннис орталығы бар. Жекеменшік ұйымдар 5 үлкен спорт нысанын салып жатыр. Бұл – үстел теннисінің орталығы, «Сұңқар» ХШТК кешені, «Жұлдыз» шағынауданындағы ДСК, «Май вин» ДСК, Әуезов ауданындағы спорттық күрес орталығы, «Жан досым» теннис орталығы.

Атлетикалық ауылдың жаны-

нан жабық жеңіл атлетикалық манеж салу жоспарлануда. Спорт нысандарын біртіндеп жалпы құны 3 млрд. теңге болатын спорттық құрылыстармен жабдықтаудың жоспары дайындалды.

– Жан басына шаққанда тиімді қаржыландыруды дамыту, бюджет қаржысын пайдаланудың тиімділігін арттыру, спорттық инвестиция ағынын ынталандыру, материалдық-техникалық базаны нығайту, жаттықтырушылар құрамы мен кадрларды дамыту және таланттарды қолдау – біздің алдымызда тұрған басты міндеттер, – деп атап өтті Бақытжан Сағынтаев.

Бұл мемлекеттік спорттық тапсырысты жан басына нормативтік қаржыландыруды енгізудің арқасында мүмкін болды. Тегін үйірмелерге 4 жастан 18

жасқа дейінгі балалар қатыса алады, сондай-ақ, спорттың 71 түрін таңдауға болады. Ал ең қолайлы үйірмені үйден шықпай-ақ, artsport.edu.kz сайтынан таңдай аласыз. Мұны ата-аналардың өздері сайтқа тіркелу арқылы жасай алады.

Қазіргі уақытта 24 мың өтініш берушіге тегін сабақтар үшін ваучерлер берілді. 26 спорт түрі бойынша 18 630 бала жаттығуларға кірісті. Футбол, таэквондо, каратэ, жүзу және дзюдо үйірмелері ең көп сұранысқа ие болды. Бүгінгі таңда мемлекет тарапынан үйірмелердегі жаттығуларға жалпы сомасы 141 млн. теңге төленді. Бөлінген қаражат бойынша Алматы өңірлер бөлінісінде және үйірмелерде іс жүзінде айналысатын балалар саны бойынша бірінші орын алады.